

SPRÅKLIGA SMAKBITAR

Ideér och inspiration till undervisning i svenska i årskurserna 1-2

Nätverket Svenska nu koordineras av
Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland

www.svenskanu.fi | svenskanu@hanaholmen.fi
Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland
Hanaholmsstranden 5, 02100 Esbo | +358 400 605 565 | www.hanaholmen.fi

facebook.com/svenskanu

twitter.com/svenskanu

instagram.com/svenskanu

SISÄLLYS

JOHDANTO JA VINKKEJÄ MATERIAALIN KÄYTTÖÖN	s.3
1. HEJ PÅ DIG!	s.5
2. RÄKNA	s.10
3. DJUR	s.17
4. FÄRGER	s.25
5. KLÄDER	s.32
6. MAT	s.38
7. KROPPSDELAR	s.44
8. FAMILJ	s.51
9. VECKODAGAR	s.56
10. JUL	s.62

Materiaali ja tehtävät: Svenska nu -verkosto

Kuvitus: Mika Kolehmainen

Taitto ja kopioitavan materiaalin kuvitus: Lotta Häggström

SPRÅKLIGA SMAKBITAR

Språkliga smakbitar -materiaalipaketti tutustuttaa sinut ruotsin kielen kiehtovaan maailmaan! Materiaalipaketti tarjoaa ideoita, inspiraatiota ja valmista oheismateriaalia ruotsin kielen opetukseen ensimmäisillä luokilla peruskoulussa sekä kielimaistiaisiin esikouluissa ja päiväkodeissa. Materiaalia voi käyttää myös myöhemmin ruotsin opintonsa aloittavien oppilaiden opetuksessa.

Materiaali koostuu kymmenestä teemakokonaisuudesta, joista jokainen sisältää kuvan ja lyhyen tekstin, vinkkejä toiminnalliseen kielenopetukseen sekä valmiita materiaaleja ja sanalista opetuksen tueksi. Kaikki materiaali on vapaasti kopioitavissa ja hyödynnettävissä opetustarkoituksiin.

Materialpaketet Språkliga smakbitar introducerar dig till svenska språkets fascinerande värld! Materialet erbjuder idéer, inspiration och färdiga kopieringsunderlag för svenskundervisning på de första klasserna i grundskolan samt för språkliga smakbitar i förskolan och i daghem. Materialet kan användas även med elever som börjar sina svenskstudier i ett senare skede.

Materialet består av 10 temahelheter varav varje innehåller en bild med en kort text tips för undervisning, lekar och lektionsaktiviteter samt färdiga kopieringsunderlag och en kort ordlista. Allt material får fritt kopieras och användas i undervisningsändamål.

Vinkkejä materiaalin käyttöön opetuksessa

Materiaalipaketti Språkliga smakbiter on jaettu kymmeneen teemakokonaisuuteen, joista jokainen käsittelee yhtä aihealuetta ja sen sanastoa. Materiaalissa seikkailevat kaksi eläinhahmoa, kani ja orava, jotka tutustuttavat oppilaat käsiteltävään aiheeseen hauskojen sattumusten ja tapahtumien kautta. Jokainen teemakokonaisuus sisältää aiheeseen liittyvän kuvan, lyhyen tarinan sekä vinkkejä oppitunnin virittelyyn ja toiminnalliseen kielenopetukseen. Kuhunkin teemakokonaisuuteen on myös tehty aiheeseen liittyvä lyhyt sanalista sekä kopioitavaa materiaalia, jota voidaan käyttää opetuksen tukena. Kopioitava materiaali on merkitty tekstiin tähdellä (*).

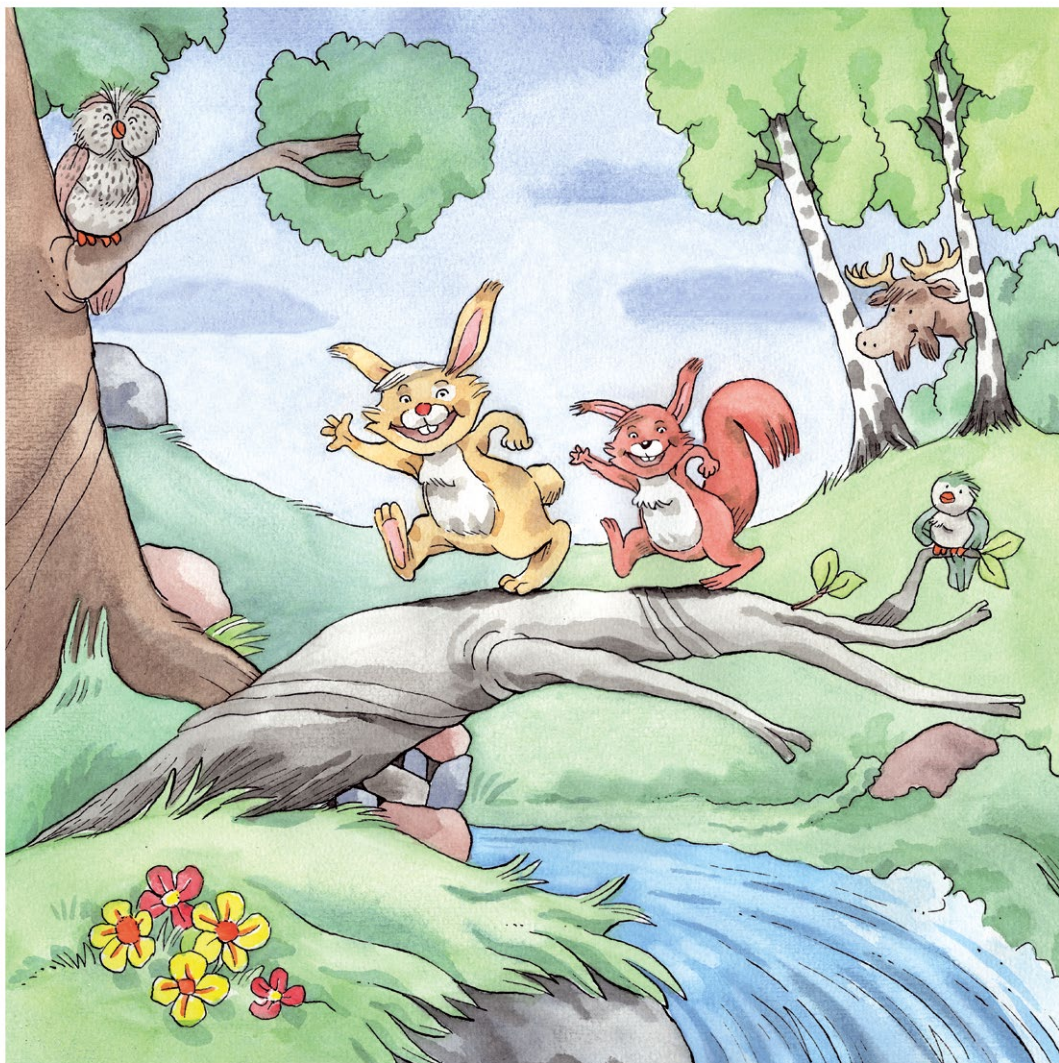
Teemakokonaisuus voidaan aloittaa tutustumalla kuvaan sekä siihen liittyvään tekstiin. Opettaja voi lukea tekstin ääneen ja käyttää tarvittaessa tukenaan kuvakortteja tai suomenkielisiä tukisanoja. Oppilaat tutustuvat ruotsin kielen äänteisiin ja lausemelodiaan ja oppivat tunnistamaan eroavaisuuksia ja yhtäläisyyksiä ruotsin ja suomen kielen välillä. Ymmärtämisen tueksi opettaja voi myös osoittaa sanoja kuvasta lukiessaan tekstiä ja tarvittaessa myös suomentaa sanoja.

Virittelytehtävissä syvennyttään aihealueen sanastoon muun muassa tutkimalla teemakokonaisuuden kuvaa ja käyttämällä aiheeseen liittyvää kopioitavaa materiaalia. Jos useamman teeman sanastoon on jo ehditty tutustua, voi kokonaisuuksia myös yhdistellä ja liittää harjoitteluun jo aiemmin opitun aihealueen sanastoa. Teemaan voi syventyä edelleen lauluin ja leikein, joita jokaiseen kokonaisuuteen on listattu aihealueiden mukaisesti. Lauluja löytyy esimerkiksi Spotify-palvelusta.

Opetuksen tehostamiseksi ruotsin kieltä kannattaa käyttää opetuksessa niin paljon kuin mahdollista ja kannustaa myös oppilaita käyttämään vähäistäkin kielitaitoaan rohkeasti. Ottakaa esimerkiksi oppilaiden kanssa tavaksi tervehtiä ja hyvästellä aina ruotsiksi, kysyä toisten kuulumisia ja käyttää mahdollisuuksien mukaan aina ruotsin kieltä kommunikoidessanne. Toisen kotimaisen kielen varhennetussa opetuksessa korostuu oppimisen ilo ja vaihtelevat, toiminnalliset työtavat, joissa kieltä käytetään monipuolisesti.

Mukavia hetkiä ruotsin kielen parissa! Vi önskar er roliga stunder med svenskan!

I. HEJ PÅ DIG!

Här ser du kaninen Kalle och ekorren Ella.
"Hej på dig", säger de. Säg hej till dem!
Det är alltid trevligt att träffa nya vänner, eller hur?
Hej då Kalle, hej då Ella,
vi ses imorgon!

Vinkkejä oppitunnin virittelyyn

- **Vad heter du?** Tutustukaa ruotsin kieleen ja opetelkaa esittelemään itsenne ruotsiksi tarinan avulla: ”*Kaninen heter Kalle och ekorren heter Ella. Vad heter du? - Jag heter..*”.
Voitte harjoitella myös vastaamista esittelyyn: ”*trevligt att träffas, hej på dig*”. Voitte myös käydä läpi persoonapronominit: *jag, du, hon, han*.
- **Vad ser ni på bilden?**
Mitä löydätte kuvasta? Etsikää yhdessä sanoja kuvasta ja miettikää, mitä ne ovat ruotsin kielellä. Opettaja voi kääntää oppilaiden kuvasta löytämät sanat ruotsiksi tai oppilaat voivat yrittää arvata ruotsinkielisestä sanasta, mistä kuvasta löytyvästä asiasta on kyse. Oppilaat saavat kuulla ja maistella, miltä ruotsin kieli kuulostaa.

en blomma, blommor
ett träd, flera träd
ett djur, flera djur
en ekorre
en uggle
en fågel

sten, stenar
en buske, buskar
en skog
en mus
en björn

ett blad, flera blad
gräs
vännar
en kanin
en älg

esim. ”*Var är ekorren? Hittar ni en kanin på bilden? Vad annat ser ni på bilden?*”

Leikit ja aktiviteetit

- **Här är jag!**
Oppilaat voivat piirtää itsestensä kuvan valmiisiin kehyksiin (*). Opettajan avustuksella voidaan myös kirjoittaa oma nimi ja ikä alla oleville viivoille. Jokainen voi lopuksi esitellä itsensä ”*Jag heter __. Jag är __ år gammal*”. Valmis kuva voidaan liimata esimerkiksi vihkoon tai ripustaa luokan seinälle.
- **Tutustumisleikki**
Mennään rinkiin. Jokainen oppilas saa esitellä itsensä ”*Jag heter..*” ja tehdä oman liikkeen, esim. vilkut, kumarrus, hyppy tms. Muut vastaavat ”*Hej på dig (oppilaan nimi)*” ja tekevät oppilaan keksimän liikkeen. Voidaan myös leikkiä siten, että jokainen oppilas kertoo vuorollaan jokaisen jo esittäytyneen oppilaan nimen ja tekee heidän valitseman liikkeen. Kuinka monta nimeä ja liikettä muistit?
- **Vi leker tafatt!**
Hippaa tervehtimisfraaseilla. Kiinni otetun oppilaan voi pelastaa menemällä hänen luokseen ja tervehtimällä häntä jollain tervehtimis- tai hyvästelyfraasilla: *hej, hej på dig, god dag, vi ses, hej då, vi ses imorgon*.

- **Piirileikki**

Oppilaat menevät piiriin. Yksi oppilaista on aina vuorollaan piirin keskellä silmät suljettuina. Keskellä oleva oppilas pyörähtää ympäri ja ojentaa kätensä edessään olevalle oppilaalle. Oppilaat sanovat käsipäivää ruotsiksi (esim. *god dag, hej på dig, trevligt att träffas*), ja keskellä oleva oppilas yrittää äänen perusteella arvata kuka häntä tervehtii. Jos arvaus osuu oikeaan, piirissä ollut oppilas menee vuorostaan keskelle piiriä.

- **”Kuumaa perunaa”**

Virittelyleikki oppitunnin alkuun. Voidaan tehdä esimerkiksi kertaavana tehtävänä, kun teemakokonaisuuden sanoihin on jo tutustuttu. Opettaja heittää ”kuuman perunan” (esim. pallon tai herne pussin) oppilaalle, jonka tehtävänä on kopin saatuaan sanoa jokin tervehtimisfraasi ruotsiksi, esim. ”*god dag, god morgon, hej på dig*”. Ideana on sanoa tervehdys mahdollisimman nopeasti ja antaa vuoro seuraavalle heittämällä pallo tai herne pussi eteenpäin. Voidaan leikkiä myös niin, että oppilas esittelee itsensä ruotsiksi saatuaan pallon: ”*Hej, jag heter...*” ja opettaja vastaa esittelyyn ”*hej på dig*” tai ”*god morgon* (oppilaan nimi)” kunnes pallo heitetään seuraavalle.

- **Samankaltaiset sanat**

Tutustutaan ruotsin kieleen ja maistellaan uusia sanoja. Mietitään, mitkä sanat ovat samantyyppisiä ruotsin ja suomen kielessä. Opetuksessa voidaan käyttää esimerkiksi Rusinat pullasta-materiaalia Svenska nu:n kokonaisuudesta *Ord som är lika* (www.plugganu.fi). Opettaja lukee lauseet ruotsiksi ja oppilaiden tehtävänä on arvata, mitä lause voisi tarkoittaa.

- **Samankaltaiset sanat: tuolileikki**

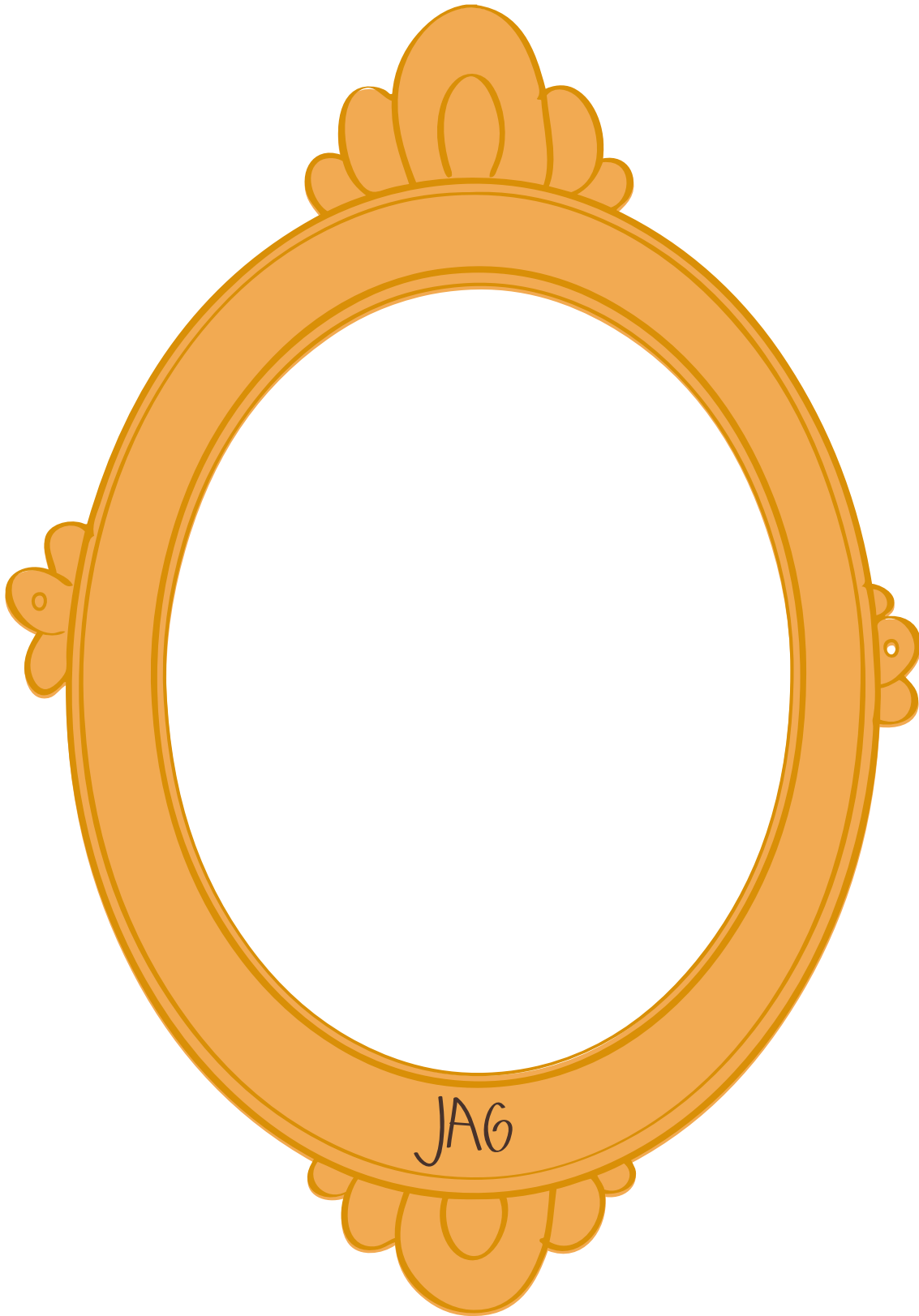
Liikunnallisempi tapa tutustua Rusinat pullasta-oppimateriaaliin. Asetetaan tuolit riviin älytaulun eteen tai piiriin luokan keskelle. Musiikin soidessa oppilaat kävelevät tuolien ympäri ja kun musiikki lakkaa, on kaikkien etsittävä uusi paikka mahdollisimman nopeasti. Kun kaikki istuvat paikoillaan, näytetään uusi kuva (tai luetaan lause) Rusinat pullasta-materiaalista ja arvataan, mitä ruotsinkielinen lause tarkoittaa suomeksi. Kun lause on arvattu, alkaa musiikki taas soida ja etsitään uusi paikka.

Lauluja

- Apan Anders: Hej, Godmorgon, Välkommen hit
- Kompisbandet: Jag vill ju va som du
- Du är min bästa kompis

Kopioitava materiaali

- Självporträtt

JAG HETER _____. JAG ÄR _____ ÅR GAMMAL.

Liten ordlista

minä
sinä
hän
me
te
he
hei
moi/terve
tervetuloa

Hyvää huomenta!
Hyvää päivää!
Hyvää iltaa!
Hyvää yötä!

Minun nimeni on...
Olen ... vuotta vanha.
Mikä sinun nimesi on?
Hauska tutustua!
Mitä kuuluu?
Miten voit?
Kiitos hyvin, entä sinä?
Minulle kuuluu hyvää.
Hyvää, kiitos.
Eipä kummempia.
Ei mitään erikoista.

Hei hei!
Näkemiin!
Hyvää päivänjatkoa!
Kiitos tästä päivästä.
Mukavaa päivää.
Nähdään huomenna!
Hyvää viikonloppua!
Hyvää lomaa!

jag
du
hon/han/hen
vi
ni
de
hej/hejsan
tjenare
välkommen

God morgon!
God dag!
God kväll!
God natt!

Jag heter...
Jag är ... år gammal.
Vad heter du?
Trevligt att träffas!
Hur står det till? / Hur går det? / Hur har du det?
Hur mår du?
Tack bra, och du då?
Allt är bra med mig.
Tack, fint.
Inget vidare.
Inget speciellt.

Hejdå!
Adjö!
Ha det så bra!
Tack för idag.
Ha en trevlig dag / Ha en bra dag.
Vi ses imorgon!
Trevlig helg / trevligt veckoslut!
Trevlig semester!

2. RÄKNA

"Jag har två långa öron", säger kaninen Kalle.
 "Jag har en lång svans!", svarar ekorren Ella.
 "Ett, två, tre, fyra..Vi har båda fyra tassar!", räknar de båda två.

Vinkkejä oppitunnin virittelyyn

- **Vi räknar tillsammans!** Opitaan laskemaan ruotsiksi! Lasketaan yhdessä kuvasta: kuinka monta eläintä löydät? Entä kasvia? Oppilaat voivat laskea itse tai opettajajohtoisesti.

esim. *Hur många djur/blommor finns det på bilden? Det finns ... djur/blommor på bilden.*

Lukusanakortteja(*) voidaan käyttää virittelyn tukena. Opettaja voi myös näyttää jotakin lukusanakorteista ja oppilaat voivat kertoa, mitä kuvassa on kyseisen luvun verran. Voitte myös tehdä esimerkiksi yhteenlaskutehtäviä korttien avulla.

Leikit ja aktiviteetit

- **Numerojono**

Laitetaan kuvakortit(*) suuruusjärjestykseen pienimmästä isoimpaan. Lasketaan sitten numerot ääneen yhdessä. Oppilaat voivat myös kilpailla pareittain, kuka saa nopeimmin järjestettyä kortit pienimmästä suurimpaan tai suurimmasta pienimpään laskien numerot lopuksi ruotsiksi ääneen. Voidaan myös tehdä ryhmätehtävä: jaetaan jokaiselle ryhmän jäsenelle yksi numerokortti selkäpuoli ylöspäin. Kun opettaja antaa merkin, kortin saa kääntää. Ryhmän tehtävänä on muodostaa jono suurimmasta pienimpään mahdollisimman nopeasti ja lopuksi luetella numerot ruotsiksi järjestyksessä.

- **Hernepussin heitto**

Kiinnitetään jokainen numerokortti pienen korin kylkeen. Opettaja sanoo numeron ruotsiksi, ja oppilaat saavat vuorotellen yrittää heittää hernepussin opettajan sanomaan numerokoriin.

- **Hoppa rep**

Naruhyppelyä ruotsiksi! Laskekaa hypyt ääneen ruotsiksi. Opettaja voi päättää kuinka monta kertaa milläkin kierroksella hypitään.

- **Muistipeli kuvasanakorteilla**

Pelatakaa muistipeliä kuvasanakorteilla(*). Kopioi kutakin kuvakorttia kaksi kappaletta ja pelatakaa muistipeliä esimerkiksi dokumenttikameralla. Numero sanotaan ääneen, kun löydetään pari. Oppilaat voivat pelata muistipeliä myös pareittain.

- **Bingo på svenska**

Pelatakaa bingoa ruotsiksi(*). Oppilaat täyttävät ruutuihin haluamansa numerot ja opettaja luettelee numeroita satunnaisessa järjestyksessä ruotsiksi. Lukusanakortteja(*) voidaan käyttää pelin tukena niin, että opettaja sanoo luvun ruotsiksi ja näyttää sitten lukusanakortin esimerkiksi dokumenttikameralla.

Lauluja

- Fem små apor hoppade i sängen
- En elefant balanserade
- Fem små ankungar
- Var bor du lilla råtta?

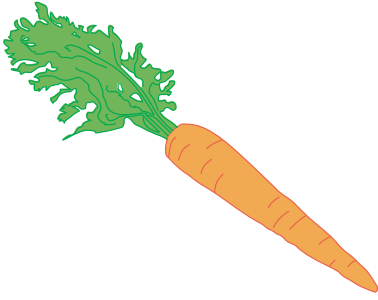
Kopioitava materiaali

- Lukusanakortit
- Bingopohja

svenska **nu**

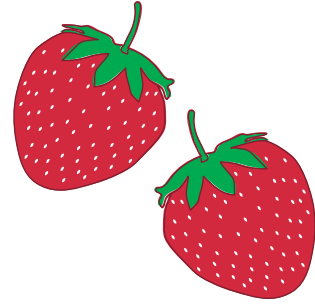
1

ETT

svenska **nu**

2

TVÅ

svenska **nu**

3

TRE

svenska **nu**

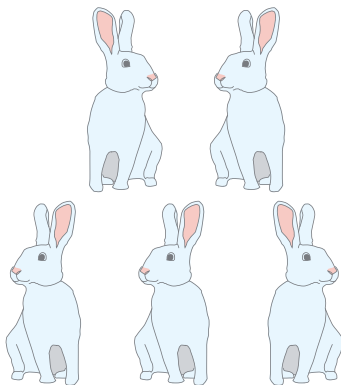
4

FYRA

svenska **nu**

5

FEM

svenska **nu**

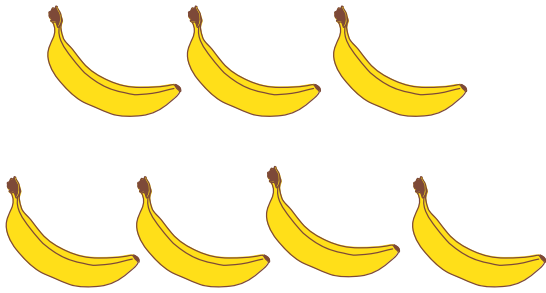
6

SEX

svenska **nu**

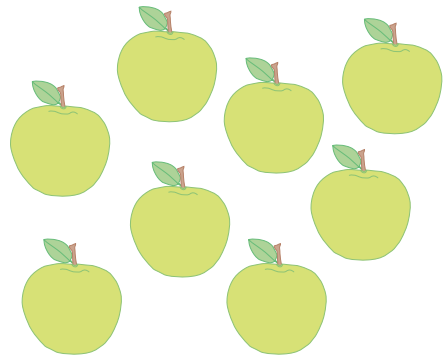
7

SJU

svenska **nu**

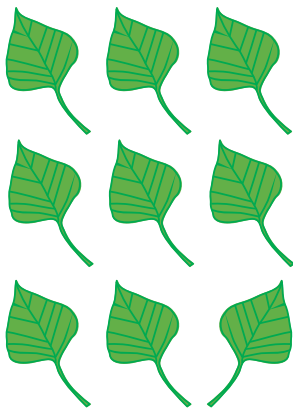
8

ÅTTA

svenska **nu**

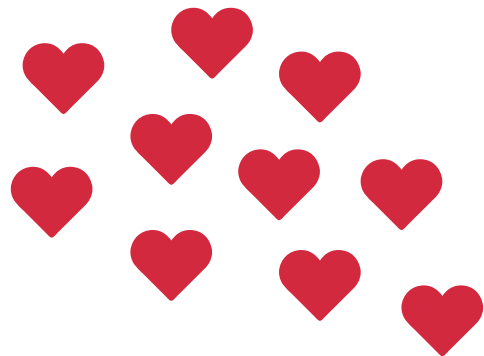
9

NIO

svenska **nu**

10

TIO

Liten ordlista

yksi
kaksi
kolme
neljä
viisi
kuusi
seitsemän
kahdeksan
yhdeksän
kymmenen
ensimmäinen
toinen
kolmas
neljäs
viides
kuudes
seitsemäs
kahdeksas
yhdeksäs
kymmenes
sata
tuhat
miljoona
laskea

Kuinka monta?
Kuinka pitkälle osaat laskea?
Osaan laskea ...
Kuinka vanha olet?
Kuinka paljon kello on?
Kuinka paljon se maksaa?

ett
två
tre
fyra
fem
sex
sju
åtta
nio
tio
första
andra
tredje
fjärde
femte
sjätte
sjunde
åttonde
nionde
tionde
hundra
tusen
miljon
räkna

Hur många?
Hur långt kan du räkna?
Jag kan räkna till ...
Hur gammal är du?
Hur mycket är klockan?
Hur mycket kostar det?

3. DJUR

Idag är det ekorrens födelsedag. Alla är på plats: kaninen, björnen, älgen, musen, ugglan, igelkotten och lilla fågeln.

När djuren har sjungit födelsedagsvisan är det dags för tårta.

Igelkotten ger den första biten till ekorren.

"Varsågod", säger igelkotten.

"Tack", svarar ekorren.

Vinkkejä oppitunnin virittelyyn

- **Vilka djur hittar ni på bilden?** Tutkikaa mitä eläimiä löydätte kuvasta. Opettaja voi kääntää oppilaiden löytämät eläimet ruotsiksi, tai voidaan arvuutella ruotsinkielisten sanojen perusteella mikä sana on kyseessä.

esim. *Var är ekorren? Var är björnen? Hittar ni en mus på bilden?*

en kanin
en ekorre

en igelkott
en uggla

en björn
en fågel

en älg
en mus

Voitte myös miettiä, mitä muita eläimiä metsässä asuu (esim. *en räva, en nyskelpiga, en myra*) tai miten kuvan eläimet äännelevät.

- **Eläinpantomiimi**

Jokainen oppilas saa vuorollaan valita yhden kuvan eläimestä paljastamatta sitä muille. Sitten hän matkii eläinten ääntä ja liikkeitä, ja muiden tehtävänä on arvata ruotsinkielistä sanaa käyttäen mikä kuvan eläin on kyseessä. Oppilaat voivat myös suomeksi, jolloin opettaja kertoo eläimen ruotsinkielisen nimen oikean arvauksen jälkeen. Kuva-kortteja(*) voidaan myös käyttää leikin tukena.

Leikit ja aktiviteetit

- **Piirileikki**

Oppilaat menevät piiriin, jonka keskellä on vuorollaan aina yksi oppilas silmät suljettuina. Keskellä oleva oppilas osoittaa umpimähkään yhtä oppilasta, joka alkaa matkia jonkin tarinassa esiintyneen eläimen ääntä. Jos keskellä oleva oppilas keksii mikä eläin on kyseessä, vuoro vaihtuu ja eläintä imitoi oppilas pääsee vuorostaan keskelle.

- **Björnen sover**

Leikkikää ”karhu nukkuu”-leikkiä ruotsiksi. Yksi oppilaista kyyristyy luokan keskelle nukkuvaksi karhuksi. Muut oppilaat kiertävät häntä laulaen (Ukkoa Nooan melodialla):

*”Björnen sover, björnen sover, i sitt lugna bo.
Han är inte farlig, bara man är varlig.
Men man kan dock, men man kan dock, honom aldrig tro.”*

Kun laulu lakkaa, karhu herää ja lähtee jahtaamaan muita yrittäen saada kiinni jonkun. Kun oppilas jää kiinni, hänestä tulee uusi karhu ja leikki alkaa taas alusta.

- **Kungen befaller**

Leikitään kapteeni käskee-leikkiä eläinaiheilla. Opettaja sanoo jonkin tarinassa esiintyneen eläimen ja käskee matkia sitä, esim. *”Kungen befaller... härma en björn”*. Oppilaat

imitoivat eläimen ääntä tai liikkeitä. Kun opettaja jättää käskystä pois ”*kungen befaller*”, eläintä ei saa matkia. Vuoroa voidaan vaihtaa nopeimman oppilaan mukaan tai niin, että ilman kapteenin käskyä matkinut saa olla vuorostaan kapteeni.

- **KIM-leikki**

Pelataan KIM-leikkiä eläinkuvakorteilla(*): asetetaan kortteja esim. dokumenttikameralle ja toistetaan ensin korteissa olevien eläinten nimet yhdessä ruotsiksi. Sitten oppilaat sulkevat silmänsä ja opettaja poistaa yhden kortin. Oppilaiden tehtävänä on yrittää muistaa, mikä kortti puuttuu. Samaa leikkiä voidaan leikkiä myös esim. eläinleluilla tai pehmoleluilla.

- **Alla ekorrar byter bo**

Leikkiä voidaan leikkiä sisällä tai ulkona. Luokkaan voidaan tehdä vierekkäin laitetuista pulpeteista ”pesiä” oraville. Leikki alkaa niin, että oravat ovat pareittain pesien (pulpettien) alla. Kun opettaja huutaa ”*alla ekorrar byter bo!*”, kaikki oppilaat vaihtavat pesää niin, että kukaan ei ole uudestaan saman pesän alla eivätkä saman kaverin kanssa uudessa pesässä. Ulkona pesät voidaan sopia esim. kuusen alle, kiven viereen yms. Voidaan myös vaihdella eläinten nimiä, esim. *Alla fåglar/björnar/kaniner byter bo!*

- **Kom hem alla mina barn**

Oppilaat seisovat rivissä luokan toisessa päässä. Opettaja käskyy ”*Kom hem alla mina barn!*”, jolloin oppilaat vastaavat ”*På vilket sätt?*”. Opettaja antaa ohjeet mitä eläintä imitoitoiden oppilaat etenevät kohti opettajaa, esim. ”*som en björn* (suurin askelin), *som en mus* (pienin askelin), *som en kanin* (kyykkyhypyin)”. Oppilaat voivat myös itse keksiä eläimiä ja liikkumistapoja!

- **Lautapeli**

Pelataan lautapeliä valmiin lautapelipohjan(*) avulla. Pelissä voi harjoitella ruoka-, vaate- ja eläinsanoja sekä kehonosia.

Lauluja

- Vi ska ut på lejonjakt (Leijonaa mä metsästä -laulu ruotsiksi)
- Små grodorna
- Bää bää vita lamm
- Imse vimse spindel
- Min lilla kråksång
- Björnen sover

Kopioitava materiaali

- Eläinkuvakortit
- Pelipohja

Liten ordlista

kani
orava
siili
karhu
hirvi
kauris
hiiri
pöllö
lintu
kettu
susi
mäyrä

hyönteinen
perhonen
leppäkerttu
mato
etana
sammakko
käärme
hämähäkki
kärpänen
muurahainen

kala
ahven
silli
särki
hauki

en kanin
en ekorre
en igelkott
en björn
en älg
ett rådjur
en mus
en uggla
en fågel
en räv
en varg
en grävling

en insekt
en fjärl
en nyckelpiga
en mask
en snigel
en groda
en orm
en spindel
en fluga
en myra

en fisk
en abborre
en sill
en mört
en gädda

lehmä
hevonen
porsas
koira
kissa
vuohi
lammas
kana
kukko
ankka
hanhi

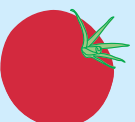
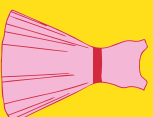
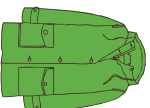
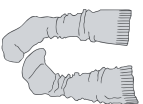
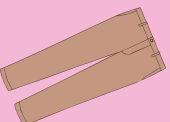
marsu
gerbiili
undulaatti
hamsteri
kilpikonna
akvaario
akvaariokaloja
Mikä on sinun
lempiäimesi?
Onko sinulla
lemmikkiä?

en ko
en häst
en gris
en hund
en katt
en get
ett får
en höna
en tupp
en anka
en gås

ett marsvin
en gerbil
en undulat
en hamster
en sköldpadda
ett akvarie
akvariefiskar
Vilket är ditt
favoritdjur?

Har du ett husdjur?

BÖRJA
HÄR

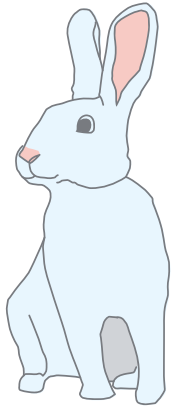
MÅL

- Kasta tärningen
- Säg ordet i rutan på svenska
- Om du inte vet ordet går du ett steg tillbaka
- När du hamnar i en ruta med en tärning får du kasta på nytt
- Den som kommer till mål först vinner!

FACIT

1. EN KANIN
2. SKOR
3. EN IGELKOTT
4. EN NÄSA
5. EN KATT
6. EN JORDGUBBE
7. BYXOR
8. STRUMPOR
9. FINGRARNA
10. EN HATT
11. EN JACKA
12. EN FÅGEL
13. EN KLÄNNING
14. EN EKKORRE
15. ÖGON
16. EN GURKA
17. EN MUN
18. EN ÄLG
19. EN TOMAT
20. EN MUS
21. EN MOROT

svenska **nu**

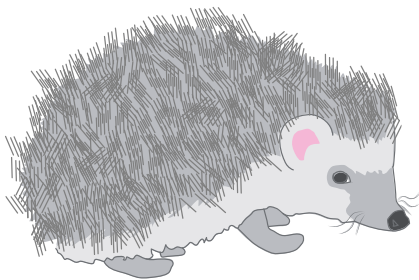
EN KANIN

svenska **nu**

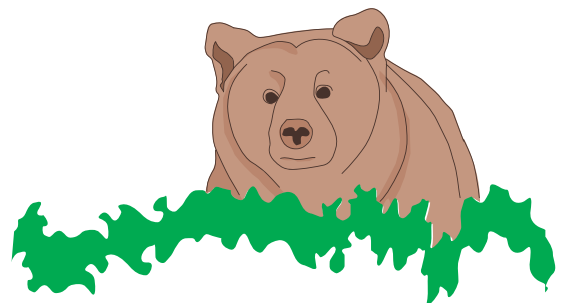
EN EKORRE

svenska **nu**

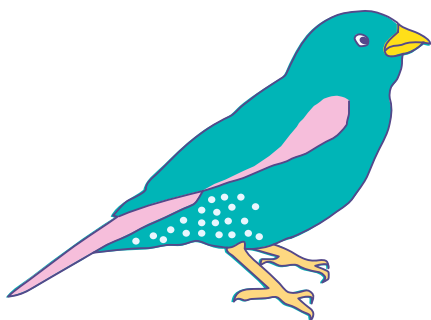
EN IGELKOTT

svenska **nu**

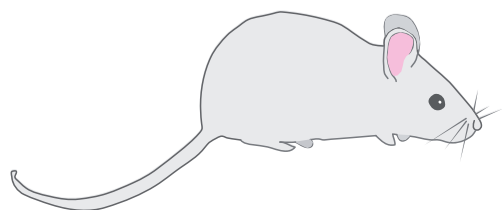
EN BJÖRN

svenska **nu**

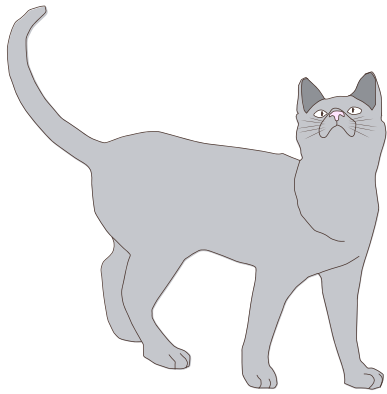
EN FÅGEL

svenska **nu**

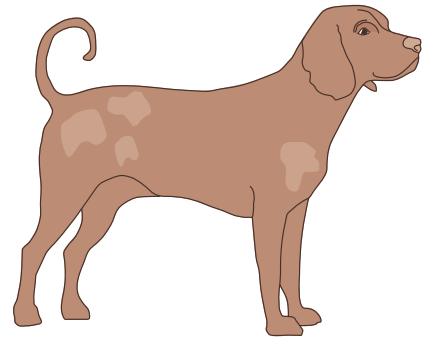
EN MUS

svenska **nu**

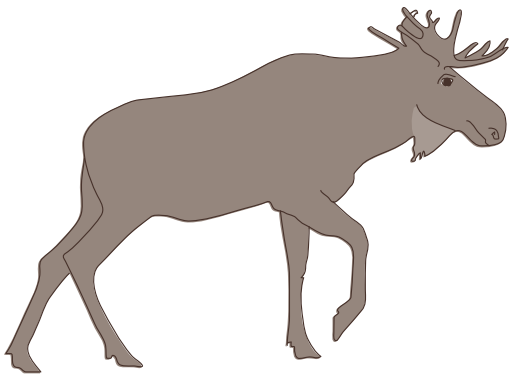
EN KATT

svenska **nu**

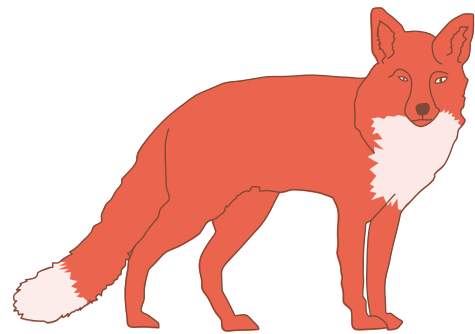
EN HUND

svenska **nu**

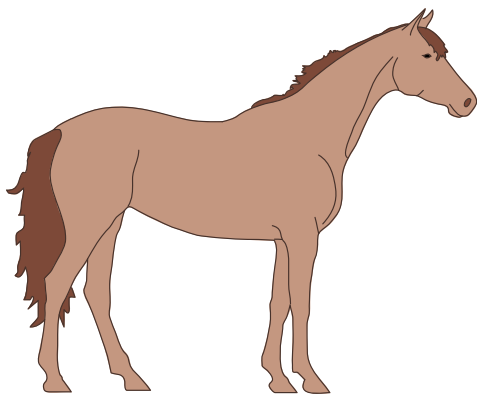
EN ÄLG

svenska **nu**

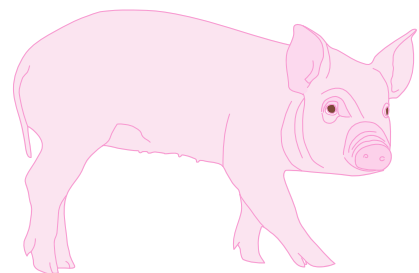
EN RÄV

svenska **nu**

EN HÄST

svenska **nu**

EN GRIS

4. FÄRGER

Kaninen Kalle och ekorn Ella målar tillsammans.
De har många olika färger: röd, blå, grön och gul. Kaninen målar med röd färg.
"Vilken är din favoritfärg?", frågar Kalle.
"Min favoritfärg är gul", svarar Ella.
Ella målar en stor gul blomma.

Vinkkejä oppitunnin virittelyyn

- **Vilka färger hittar ni på bilden?** Etsitään kuvasta tietyn värisiä asioita ja tavaroita. Opettaja voi käyttää värikortteja(*) tukena ja näyttää esimerkiksi kysyttävän värin värikortin kysymyksen yhteydessä.

esim. ”Var på bilden finns det gul färg? Hittar ni någonting rött? Finns det någonting på bilden som är grönt?”

- **Vilken är din favoritfärg?** Jokainen saa kertoa vuorollaan oman lempiväriinsä. Voidaan myös tehdä leikki niin, että oppilaat kiertävät luokassa ja yrittävät löytää toisen, joka pitää samasta väristä. Voidaan kysyä kokonaisella lauseella ”vilken är din favoritfärg” tai voidaan vain sanoa värin nimi ruotsiksi kohdatessa toinen oppilas. Lopuksi voidaan myös jakautua ryhmiin lempivärin mukaan ja katsoa, mikä väri saa eniten kannatusta.

Leikit ja aktiviteetit:

- **Vem hittar färgen?**

Opettaja näyttää värikorttia(*) ja sanoo kortissa olevan värin ruotsiksi. Oppilaiden tehtävänä on näyttää luokasta kyseisen värinen esine. Voidaan leikkiä myös ulkona: oppilaat juoksevat mahdollisimman nopeasti kyseisen värisen asian luo.

- **Värileikki**

Yksi lapsista on selin muuhun luokkaan ja huutaa aina jonkin värin ruotsiksi. Se oppilas, jolla on kyseistä väriä vaatteissaan, saa ottaa yhden askeleen eteenpäin. Muut eivät saa liikkua. Voidaan myös sanoa useampi väri kerrallaan. Voittaja on se, joka ehtii selin olevan oppilaan luo. Opettaja voi auttaa näyttämällä kyseisen värisen värikortin(*) oppilaan huudettua väri.

- **Luft, jord, vatten**

Leikitään ulkona tai liikuntasalissa. Opettaja jakaa leikkialueen kolmeen kuvitteelliseen rajaan värien mukaan (voidaan myös merkitä viivalla tai kyseisen värisellä paperilla): esim. sininen, punainen, keltainen. Opettaja huutaa värejä, joiden mukaan oppilaat juoksevat viivalta toiselle. Voidaan tehdä myös kilpailu, jolloin viimeisenä paikalle ehtinyt tai väärälle värille juossut oppilas tippuu.

- **Twister**

Pelataan Twisteriä ruotsiksi! Pelin avulla voidaan harjoitella värejä sekä kehon osia. Peliä voidaan pelata joko oikealla twister-alustalla tai asettamalla lattialle eri värisiä papereita. Opettaja antaa käskyjä, esim. ”foten, grön” ja ”handen, gul” ja oppilaat yrittävät mahdollisimman nopeasti saada oikean ruumiinosan oikealle värille. Apuna voidaan käyttää kuvakortteja(*). Voidaan myös pelata pelkillä väreillä niin, että opettaja asettaa useita

väripapereita eri puolille luokkaa ja luettelee pelkkiä värejä. Oppilaiden tehtävänä on silloin ehtiä oikealle värille mahdollisimman nopeasti.

- **Kuuma peruna**

Heitellään hernepussia tai palloa. Opettaja sanoo värin suomeksi ja heittää pussin oppilaalle. Oppilaan tehtävänä on sanoa kyseinen väri ruotsiksi mahdollisimman nopeasti. Sitten hän taas vuorostaan sanoo jonkin värin suomeksi ja heittää pussin seuraavalle. Voidaan hyödyntää myös muissa sanastoharjoituksissa.

- **Vi färglägger tillsammans!**

Harjoitellaan värejä kaupunkiaiheisen värityskuvan(*) avulla. Opettaja päättää ensin, mitkä numerot vastaavat mitäkin väriä ja väritetään sitten opettajan ohjeiden mukaisesti, esim. ”nummer ett, grön”. Opettaja voi myös käyttää lukusanakortteja(*) sekä värikortteja(*) tukena ja näyttää esimerkiksi dokumenttikameran avulla, mikä numero vastaa mitäkin väriä. Voidaan myös värittää Dalahäst-aiheinen värityskuva(*). Lisää väritettäviä kuvia löytyy myös kappaleesta 10 (jul).

Lauluja

- Sång om färger
- Gul gul, gul är vår undervattningsbåt (Yellow submarine-melodialla)

Kopioitava materiaali

- Värikortit
- Dalahäst -värityskuva. Kuva löytyy Svenska nu:n oppimateriaalista Språkberikad undervisning, kappale Hur många taggar har igelkotten? (www.plugganu.fi).
- Kaupunkiaiheinen värityskuva
- Väritettävät jouluaiheiset kuusenkoristeet. Materiaali löytyy kappaleesta 10 (jul).

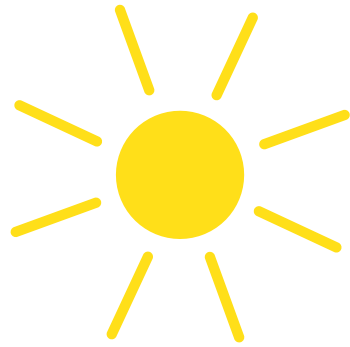

svenska **nu**

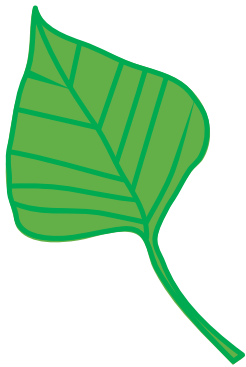
RÖD

svenska **nu**

GUL

svenska **nu**

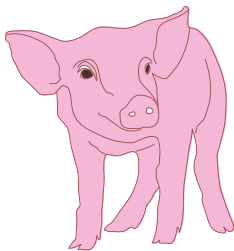
GRÖN

svenska **nu**

BLÅ

svenska **nu**

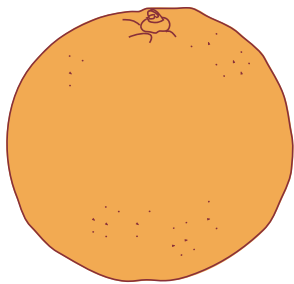
ROSA

svenska **nu**

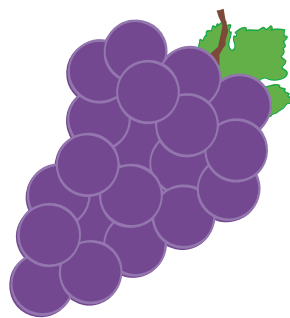
TURKOS

svenska **nu**

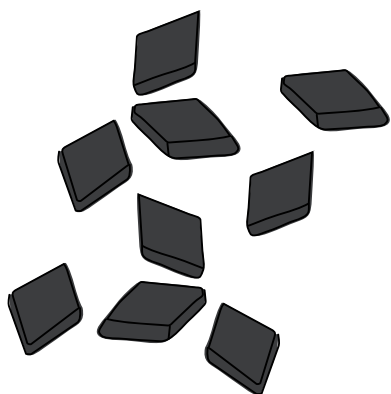
ORANGE

svenska **nu**

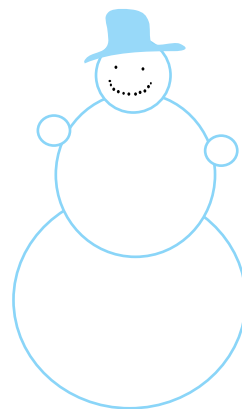
LILA

svenska **nu**

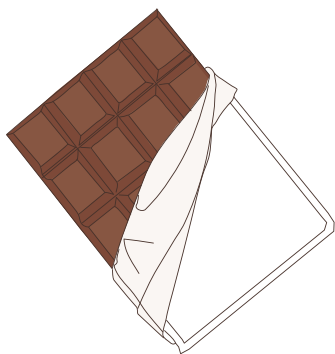
SVART

svenska **nu**

VIT

svenska **nu**

BRUN

svenska **nu**

GRÅ

Liten ordlista

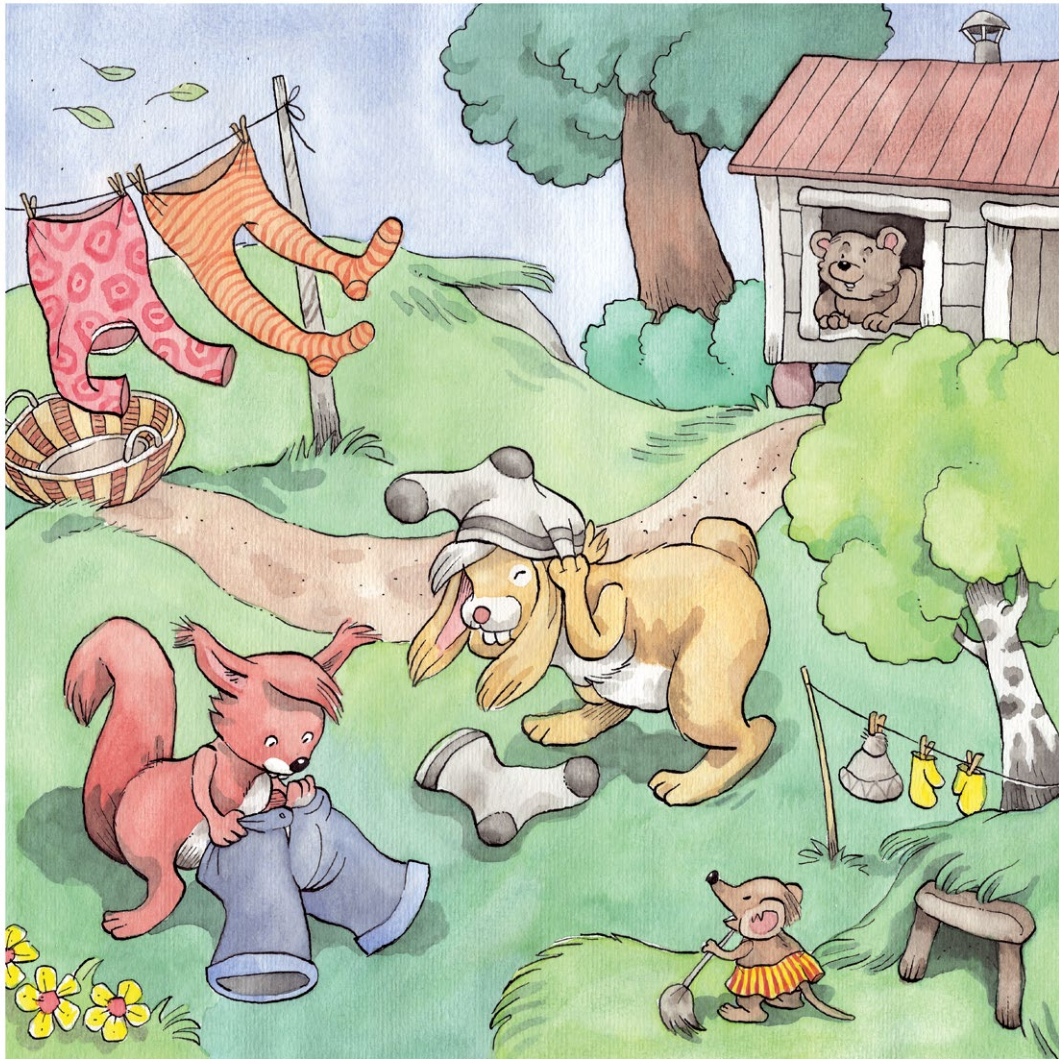
valkoinen
sininen
keltainen
punainen
vihreä
oranssi
liila
vaaleanpunainen
ruskea
turkoosi
vaaleansininen
vaaleanvihreä
tummansininen
måla
värittaa
värikäs
sekoittaa

Mikä on sinun lempivärisi?
Lempiväriini on sininen.
Minkä värinen sinun paitasi on?
Minä pidän ...

vit
blå
gul
röd
grön
orange
lila
rosa
brun
turkos
ljusblå
ljusgrön
mörkblå
maalata
färglägga
färggrann
blanda

Vilken är din favoritfärg?
Min favoritfärg är blå.
Vilken färg har din skjorta?
Jag tycker om ... / Jag gillar ...

5. KLÄDER

Kaninen Kalle och ekorren Ella har hittat kläder som hänger på tork:
strumpbyxor, en skjorta, en mössa och strumpor.
"De här byxorna är alldeles för stora", säger Ella.
"Den här mössan är alldeles för liten!", säger Kalle som tror att strumpan är en mössa!

Vinkkejä oppitunnin virittelyyn

- **Vad finns det på bilden?** Tutkikaa kuvaa. Mitä vaatteita löydätte kuvasta? Mitä vaatteiden nimet ovat ruotsiksi? Opettaja voi kääntää oppilaiden löytämät vaatesanat ruotsiksi, tai voidaan arvuutella ruotsinkielisten sanojen perusteella mikä sana on kyseessä. Apuna voidaan käyttää vaatekuvakortteja(*), joilla opettaja voi antaa vinkin kuvasta etsittävästä vaatteesta.

Var hänger byxorna? Var är mössan? Finns det strumpor på bilden? Vad klär ekornen på sig? Vad annat hittar ni på bilden?

Mitä muita vaatesanoja on? Tutkikaa yhdessä esim. kuvasanakortteja(*). Löydätkö yhtäläisyyksiä suomenkielisten ja ruotsinkielisten sanojen välillä? Esim. en mössa – myssy, en hatt – hattu, handskar - hanskat

- **Vilket klädesplagg?** Arvuutellaan vaatteita kuvan avulla. Opettaja antaa vihjeitä suomeksi tai ruotsiksi, ja oppilaan tehtävänä on arvata mistä vaatteesta on kysymys ja sanoa vaatekappaleen nimi ruotsiksi. Esim. ”Orava pukee näitä päälleen kuvassa, nämä roikkuvat pyykkinarulla ja ne laitetaan jalkaan, jotta varpaat eivät palelisi”. Ruotsiksi kuvailtaessa opettaja voi käyttää apunaan elekieltä ja vaatekuvakortteja(*). Oppilaat voivat myös arvuutella vaatteita toisiltaan suomeksi, jolloin vaatesana sanotaan aina arvatesa ruotsiksi.

Leikit ja aktiviteetit

- **KIM-leikki vaatekortteilla**

Pelataan KIM-leikkiä vaatekortteilla(*): asetetaan kortteja esim. dokumenttikameralle ja toistetaan ensin korteissa olevien vaatteiden nimet yhdessä ruotsiksi. Sitten oppilaat sulkevat silmänsä ja opettaja poistaa yhden kortin. Oppilaiden tehtävänä on yrittää muistaa, mikä kortti puuttuu. Leikkiä voidaan leikkiä myös oikeilla vaatteilla esim. piirissä lattialla niin, että asetetaan erilaisia vaatekappaleita lattialle (esim. sukka, käsine, pipo, kaulahuivi) ja oppilaat saavat vuorollaan ottaa yhden vaatekappaleen pois piirin keskellä olevista vaatteista. Muut arvaavat, mikä vaatekappale puuttuu.

- **Mikä vaate?**

Oppilaat jaetaan pareihin ja jokaiselle annetaan nippu vaatekuvakortteja(*). Toinen oppilaista valitsee yhden kuvakortista ja toinen parista arvuuttelee, mikä kortti on kyseessä. Oppilas kysyy suomeksi kysymyksiä, joihin pari voi vastata ruotsiksi vain ”ja” tai ”nej”. Lopuksi arvataan sanomalla vaateen nimi ruotsiksi.

- **Klädmemory**

Pelataan muistipeliä vaatekuvakortteilla. Kun löydetään pari, sanotaan vaateen nimi ruotsiksi.

- **Rita kläder**

Piirretään vaatteet ihmishahmolle(*). Opettaja voi myös antaa ohjeet, missä järjestyksessä ja mitkä vaatteet piirretään. Lopuksi voidaan katsoa minkälaiset paperinukeista tuli. Tehtävän avulla voidaan kerrata myös värejä. Voitte piirtää myös vaatteita, leikata ne saksilla muotoonsa ja ripustaa luokahuoneeseen ”pyykkinarulle” kuivumaan.

- **Hedelmäsalaatti-tuolileikki**

Leikitään hedelmäsalaatti-leikkiä vaatesanoilla. Tuolit laitetaan ringiin luokan keskelle niin, että tuolien selät ovat ringin keskustan suuntaisesti. Oppilaat jaetaan 3-4 ryhmään ja kukin joukkue edusta yhtä vaatesanaa (opettaja päättää sanan). Tämän jälkeen oppilaat istuvat tuoleille. Opettaja sanoo aina yhden vaateosan kerrallaan, jolloin tämän ryhmän edustajien on vaihdettava paikkaa mahdollisimman nopeasti. Samalle paikalle ei saa istua. Kun opettaja huutaa ”tvättad!” on kaikkien oppilaiden vaihdettava paikkaa. Voidaan myös leikkiä kilpailuna, jolloin aina yksi tuoli otetaan pois ja hitain siirtyjä tippuu leikistä pois.

- **Ett skepp kommer lastat med..**

Leikitään laiva on lastattu-leikkiä vaatesanoilla. Kaikki opitut vaatesanat kelpaavat. Apuna voidaan käyttää esimerkiksi hernepussia vuoron vaihtumisen merkiksi.

- **Kallen luona-kuvitettu satu**

Luetaan opettajajohtoisesti Kallen luona-satu, jossa esiintyy vaatesanoja. Materiaali löytyy Svenska nu:n materiaalista Ord som är lika (www.plugganu.fi). Voidaan lukea myös muutama dia kerrallaan useamman viikon ajan.

- **Lautapeli**

Pelataan lautapeliä valmiin lautapelipohjan(*) avulla. Pelissä voi harjoitella vaate-, ruoka- ja eläinsanoja sekä kehonosia.

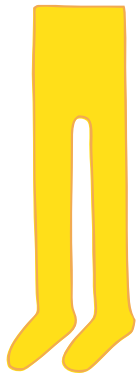
Lauluja

- Jag har en gammal faster (Täti Moonikan melodia)
- Min hatt den har tre kanter

Kopioitava materiaali

- Vaatesanakortit
- Ihmishahmo (ks. kappale 7)
- Pelipohja (ks. kappale 3)

svenska **nu**

STRUMPBYXOR

svenska **nu**

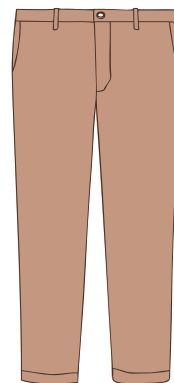
SKOR

svenska **nu**

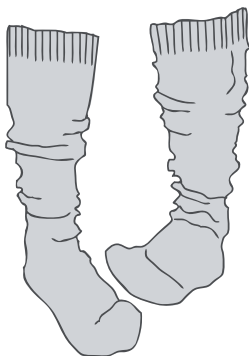
EN SKJORTA

svenska **nu**

BYXOR

svenska **nu**

STRUMPOR

svenska **nu**

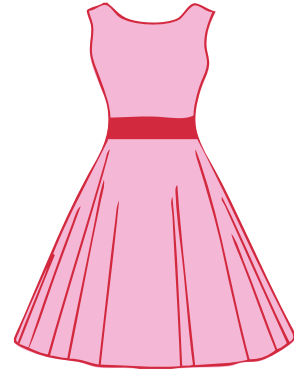
EN HATT

svenska **nu**

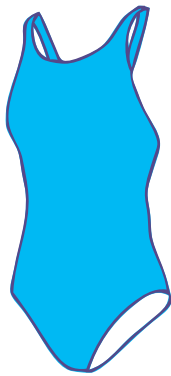
EN JACKA

svenska **nu**

EN KLÄNNING

svenska **nu**

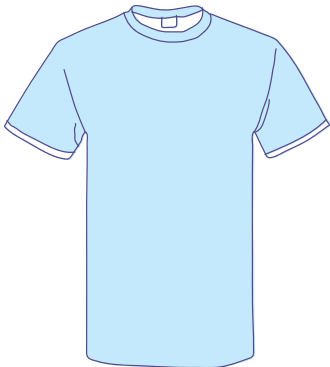
EN BADDRÄKT

svenska **nu**

EN HALSDUK

svenska **nu**

EN T-TRÖJA

svenska **nu**

EN KEPS

Liten ordlista

shortsit
farkut
collegepaita
aluspaita
yöpaita
pyjama
sadetakki
kylpytakki
talvitakki
huppari
puku
solmuke, rusetti
rusetti
kravatti
pipo, myssy
hiuslenkki, ponnari
tasku
takatasku
lenkkarit
jumppatossut
sisäkengät
saappaat
kumisaappaat
sandaalit
korkokengät
tohvelit
laukku
käsilaukku
reppu, selkäreppu
matkalaukku
vyö
sateenvarjo
aurinkolasit

shorts, kortbyxor
jeans
en collegetröja
ett linne
ett nattlinne
pyjamas
en regnrock, en regnjacka, en regnkappa
en badrock
en vinterrock, en vinterjacka, en vinterkappa
en munkjacka
en kostym
en fluga
en rosett
en slips
en mössa
ett hårband
en ficka
en bakficka
gymnastikskor, gympadojor
gympatossor
inneskor
stövlar
gummistövlar
sandaler
höga klackar /högklackade skor
tofflor
en väska
en handväska
en ryggsäck
en resväska, en kappsäck
ett bälte
en paraply
solglasögon

6. MAT

Kaninen Kalle och ekornen Ella har kommit till en matbutik.
 Det finns många olika varor på hyllan: apelsiner, bananer, tomater, gurkor och annat gott.
 "Jag tycker om morötter", säger Kalle.
 "Kan vi köpa lite godis?", frågar Ella.

Vinkkejä oppitunnin virittelyyn

- **Vilka matvaror hittar du på bilden?** Etsitään kuvasta ruokasanoja. Löydätkö samankaltaisuuksia suomenkielisten ja ruotsinkielisten sanojen välillä? Jos on ehditty tutustua väreihin, voidaan myös lisätä värit kysymyksiin. Ruokakuvakortteja(*) voidaan käyttää apuna.

Ser du en morot på bilden? Hittar ni en paprika på bilden? Var finns det potatisar? Hittar ni röda matvaror på bilden?

- **Vad är din favoritmat?** Kysellään oppilaiden lempiruokia. Voidaan käyttää kuvaa apuna niin, että oppilaat kertovat, mistä kuvassa olevista ruoista he pitävät. Oppilaat voivat käyttää lauseita: ”jag tycker om” tai ”jag gillar”. Oppilaat voivat myös sanoa pelkän ruokasanan ruotsiksi tai osoittaa sanaa kuvasta. Opettaja voi auttaa kertaamalla ruokasanan esimerkiksi kuvakorttien avulla.
- **Hur många?** Jos on ehditty käsitellä numeroita, voidaan laskea ruokia kuvasta: ”hur många paprikor finns det på bilden?”, ”hur många gurkor finns det på bilden?”

Leikit ja aktiviteetit

- **Hedelmäsalaatti**
Tuolit laitetaan ringiin luokan keskelle niin, että tuolien selät ovat ringin keskustan suuntaisesti. Oppilaat jaetaan 3-4 ryhmään ja kukin joukkue edusta yhtä ruokasanaa (opettaja päättää sanan). Tämän jälkeen oppilaat istuvat tuoleille. Opettaja sanoo aina yhden ruokasan kerrallaan, jolloin tämän ryhmän edustajien on vaihdettava paikkaa mahdollisimman nopeasti. Samalle paikalle ei saa istua. Kun opettaja huutaa ”grönsaksgryta!” on kaikkien oppilaiden vaihdettava paikkaa. Voidaan myös leikkiä kilpailuna, jolloin aina yksi tuoli otetaan pois ja hitain siirtyä tippuu leikistä pois.
- **Fruktmemory**
Tutustutaan hedelmien nimiin ruotsiksi ja pelataan hedelmämuistipeliä(*). Muistipeliä voidaan pelata myös ruokasanakorteilla. Parin löydyttyä sanotaan kortin sana ruotsiksi.
- **KIM-leikki kuvakorteilla**
Pelataan KIM-leikkiä ruokasanakorteilla(*): asetetaan kortteja esim. dokumenttikameralle ja toistetaan korteissa olevien ruokien nimet yhdessä ruotsiksi. Sitten oppilaat sulkevat silmänsä ja opettaja poistaa yhden kortin. Oppilaiden tehtävänä on yrittää muistaa, mikä kortti puuttuu. Lopuksi sanotaan kortin ruokasana ruotsiksi. Voidaan myös leikkiä esim. leikkiruoilla piirissä lattialla.
- **Ett skepp kommer lastat med.**
Leikitään laiva on lastattu-leikkiä ruokasanoilla. Kaikki opitut ruokasanat kelpaavat. Apuna voidaan käyttää esimerkiksi hernepussia vuoron vaihtumisen merkiksi. Leikkiä

voidaan leikkiä myös piirissä leikkiruoilla niin, että jokainen saa vuorollaan laittaa piirissä kiertävään pussiin laivaan lastattavat ruoat: ”*ett skepp kommer lastat med en tomat*”.

- **Matbutik**

Leikkikää yhdessä ruokakauppaa. Laittakaa ruoat esimerkiksi koreihin ja teipatkaa ruokakuvakortit(*) kunkin korin päähän. Koreihin voidaan esim. tulostaa ja laminoida kuvakortteja tai voitte käyttää leikkiruokia. Leikissä voidaan käyttää apuna myös lukusanoja, jos ne on ehditty käsitellä. Numerokortteja(*) voidaan myös käyttää apuna leikissä. Oppilaat voivat käyttää yksinkertaisia lauseita, esim. ”*två, paprika, tack*”. Muistakaa myös kohteliaisuusfraasit ”*tack, varsågod, hej då*”. Voidaan myös harjoitella muita tarpeellisia fraaseja, esim. ”*Behöver du hjälp?*”, ”*Kan du hjälpa mig?*” ja ”*Jag behöver hjälp*”.

- **Ruokakaupakuva**

Käytetään apuna ruokakaupakuvaa(*). Kuva löytyy Svenska nu:n materiaalista Språkberikad undervisning, kappaleesta Smaklig måltid (www.plugganu.fi). Opettaja sanoo aina yhden ruokasanon kerrallaan, jonka oppilaat värittävät. Voidaan myös käyttää lukusanoja ja värejä, jos niitä on ehditty harjoitella, esim.: ”*färglägg två bananer med gul färg*”. Opettaja voi käyttää eri kuvakortteja tehtävän tukena.

- **Lautapeli**

Pelatkaa lautapeliä valmiin lautapelipohjan(*) avulla. Pelissä voi harjoitella ruoka-, vaate- ja eläinsanoja sekä kehonosia.

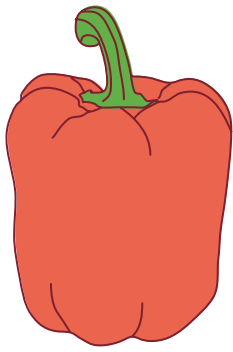
Lauluja

- Blommig falukorv
- Ge mig mera köttbullar (Madicken)
- Jag vill ha munkar med håll
- Ketchup ska prutta
- Sås och kopp: Pyttipanna
- Sås och kopp: Chili Con Carne
- Far jag kan inte få upp min kokosnöt
- En sockerbagare

Kopioitava materiaali

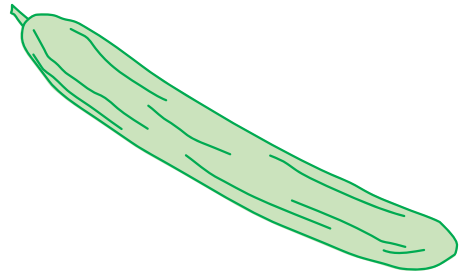
- Ruokasanakortit
- Ruokakaupakuva. Kuva löytyy Svenska nu:n materiaalista Språkberikad undervisning, kappale Smaklig måltid (www.plugganu.fi).
- Frukthemory. Materiaali löytyy Svenska nu:n Martha -materiaalista Inhemska fruktträd (www.plugganu.fi).
- Pelipohja (ks. kappale 3)

svenska **nu**

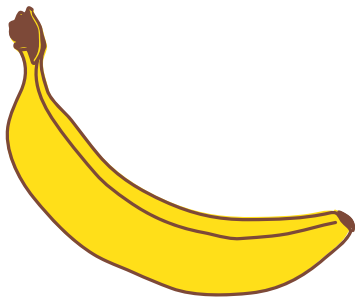
EN PAPRIKA

svenska **nu**

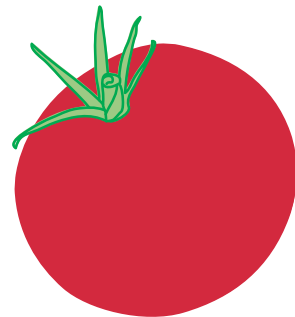
EN GURKA

svenska **nu**

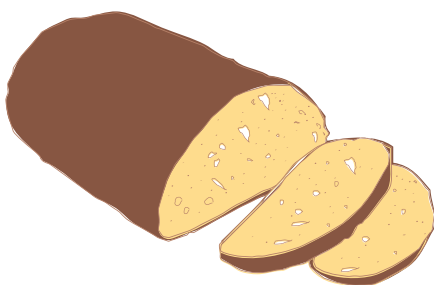
EN BANAN

svenska **nu**

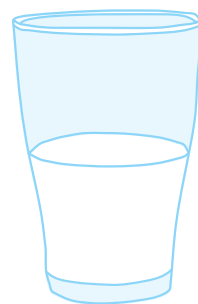
EN TOMAT

svenska **nu**

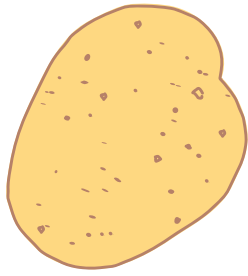
BRÖD

svenska **nu**

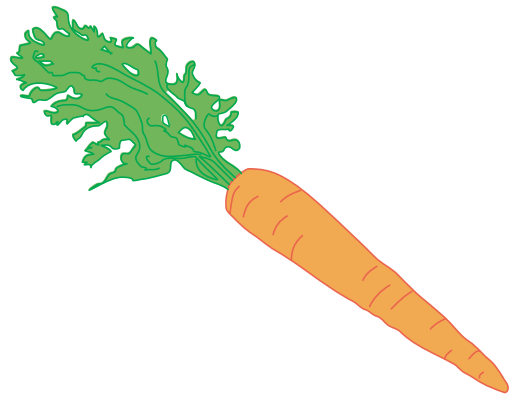
MJÖLK

svenska **nu**

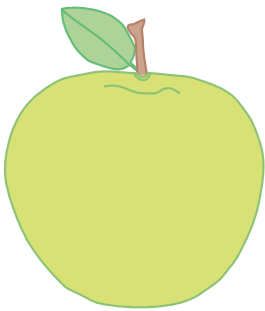
EN POTATIS

svenska **nu**

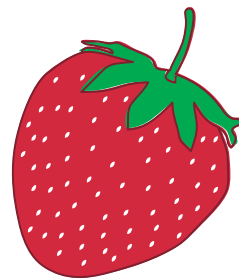
EN MOROT

svenska **nu**

ETT ÄPPE

svenska **nu**

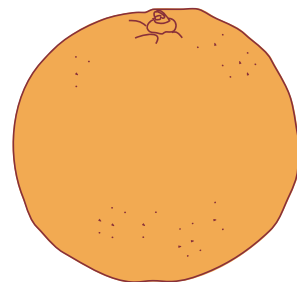
EN JORDGUBBE

svenska **nu**

GODIS

svenska **nu**

EN APELSIN

Liten ordlista

aamiainen	morgonmål, frukost	karkki, makeinen	godis
lounas	lunch	irtokarkit	lösgodis
välipala	mellanmål	suklaa	choklad
päivällinen	middag	lakritsi	lakrits
iltapala	kvällsmat	jäätelö	glass
jälkiruoka	efterrätt, dessert	jäätelöpuikko	en glasspinne
		mehujää	isglass
keitto	soppa	täytekakku	tårta
kastike	sås	pulla	en bulle
pata	gryta	korvapuusti	en kanelbulle / en örfil
perunamuusi	potatismos		
voileipä	en smörgås	Mitä syötäisiin?	Vad ska vi äta?
vihannekset	grönsaker	Är du hungrig?	Oletko nälkäinen?
hedelmät	frukt	Är du mätt?	Oletko kylläinen?
juusto	ost	Voisinko saada...	Kan jag få ... ?
voi	smör	Voisinko saada	Kan jag få lite till?
leipä	bröd	hieman lisää?	
		Voitko ojentaa minulle...	Kan du räcka mig...
mehu	saft	Kiitos	Tack
tuoremehu	juice	Ole hyvä	Varsågod
piimä	surmjölk, filmjölk	Eipä kestä	Ingen orsak, det var så lite
limu, virvoitusjuoma	läsk		
kahvi	kaffe		
lasi	ett glas		
lautanen	en tallrik		
juustohöylä	en osthyvel		
kauha	en slev		
veitsi	en kniv		
haarukka	en gaffel		
lusikka	en sked		

7. KROPPSDELAR

Kaninen Kalle och ekorren Ella möter en bärplockare i skogen. Djuren har aldrig sett en människa tidigare och de förundrar sig över hennes utseende.

"Så långa armar och ben hon har!", säger Kalle.

"Och konstiga öron", tillägger Ella.

"Men varför har hon ingen svans?", undrar Kalle.

Vinkkejä oppitunnin virittelyyn

- **Vad finns det på bilden?**

Luetaan kuvaan liittyvä tarina. Opettaja voi tehostaa oppimista näyttämällä tarinan eri kohdissa mainitut kehon osat: kädet, jalat, korvat. Lopuksi voidaan arvuutella kuvan avulla ruotsinkielisiä kehon osien nimiä: ”*Var finns kaninens svans? Var finns ekorrens öron?*”. Oppilaat voivat vuorollaan näyttää esim. älytaululta.

- **Känner du till kroppsdelarna på svenska?**

Opettaja arvuuttelee oppilailta eri kehon osia ja näyttää ne kuvasta (voidaan käyttää esimerkiksi oheismateriaalin ihmishahmoa*) tai näyttämällä esim. jalkaansa tai kättänsä ”*Är det här foten? Är det här handen?*”. Oppilaat vastaavat kuorossa ”*ja!*” tai ”*nej!*”. Jos näytetään väärää kehonosaa, oppilaat voivat vuorollaan vastata esim. ”*det här är foten*” ja ojentaa jalkaansa.

- **Morgongymnastik**

Tutustutaan kehon osien nimiin ruotsiksi aamujumpan avulla. Opettaja antaa ohjeita ja näyttää jumppaliikkeitä, esimerkiksi: ”*sträck armarna mot taket, lyft upp foten, snurra runt, böj och sträck fingrarna*”. Oppilaat voivat myös itse keksiä jumppaliikkeitä.

Leikit ja aktiviteetit

- **Kungen befaller**

Opettaja antaa käskyjä, esim.: ”*Kungen befaller: visa handen, visa foten, visa armen..*”, oppilaiden tehtävänä on reagoida mahdollisimman nopeasti. Kun opettaja jättää käskystä pois ”*kungen befaller*”, ei käskyä saa totella. Vuoroa voidaan vaihtaa nopeimman oppilaan mukaan tai niin, että ilman kapteenin käskyä toiminut saa olla vuorostaan kapteeni.

- **Följa John**

Leikitään seuraa johtajaa-leikkiä. Opettaja antaa ohjeita, miten johtajaa seurataan ja miten hänen perässään kävellään, esim: ”*klappa händerna, spring, hoppa på ett ben, skaka huvudet, sträck armarna mot sidan medan ni går*”. Oppilaat voivat myös toimia johtajana ja opettaja voi auttaa kääntämään ohjeet ruotsiksi.

- **Var finns munnen var finns näsan?**

Nimetään eri ruumiinosat yhdessä kopioitavan materiaalin ihmishahmon(*) avulla. Kuva voidaan heijastaa esim. älytaululle, ja oppilaat voivat vuorotellen ympyröidä tai värittää opettajan sanoman ruumiinosan: *en hand, en fot, en mun, öron*. Lopuksi oppilaat voivat piirtää omalle kopioidulle hahmolleen silmät, korvat, suun, nenän ja hiukset ja leikata hahmon paperinukeksi.

Vinkki! Voitte käyttää hahmoa vaatesanoja opeteltaessa ja askarrella paperinukelle myös vaatteet.

- **Parileikki**

Oppilaat ovat kahden hengen joukkueissa. Lattialle asetetaan paperi. Opettaja antaa käskyn mikä kehonosa saa kerrallaan koskea paperiin: esim. *händerna, fötterna, knän, huvudet*. Parit reagoivat mahdollisimman nopeasti. Voidaan myös kilpailla niin, että nopein pari saa pisteen.

- **Näsa mot näsa**

Oppilaat ovat kahden hengen joukkueissa. Opettaja antaa käskyn, mitkä kehonosat vuorollaan laitetaan vastakkain: *händerna, fötterna, ryggen, fingrarna jne..* Nopein pari saa aina pisteen.

- **Muistipeli kuvakorteilla**

Pelataan muistipeliä kuvakorteilla(*). Oppilas sanoo aina kehonosan nimen ruotsiksi parin löydyttyä.

- **Numerojumppa**

Sovitaan oppilaiden kanssa yhdessä luvuille 1-5 tietyt liikkeet, esim. ”ett: *lyfta händerna, två: snurra runt, tre: klappa magen*”. Liikkeet voidaan tehdä järjestyksessä tai voidaan myös heittää noppaa ja tehdään aina kyseisen numeron liike. Ryhmä voi myös itse keksiä aamujumpan, joka toistetaan aina ennen tunnin alkua tai tunnin loppuksi.

- **Laululeikkejä**

Leikkikää kehonosiin liittyvä laululeikkejä, esimerkiksi *Huvud, axlar, knä och tå, Klappa händerna, Fader Abraham* tai *Mumindans*.

- **Lautapeli**

Pelataa lautapeliä valmiin lautapelipohjan(*) avulla. Pelissä voi harjoitella ruoka-, vaate- ja eläinsanoja sekä kehonosia.

Lauluja

- Huvud, axlar, knä och tå
- Klappa händerna
- Fader Abraham
- Apan Anders: Upp med händerna
- Kompisbandet: Var är tummen?
- Kompisbandet: Honki Tonki (vrt. Fröbelin palikat – Honky tonk)
- Mamma mu: Om det börjar regna
- Mamma mu: Klappa händerna så fort man kan

Kopioitava materiaali

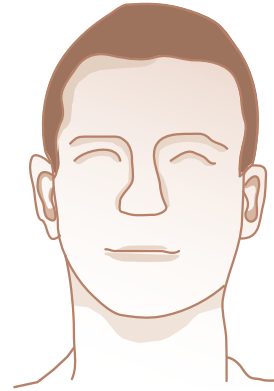
- Kuvakortit kehonosista
- Ihmishahmo, ääriiviivat
- Pelipohja (ks. kappale 3)

svenska **nu**

FOT

svenska **nu**

HUVUD

svenska **nu**

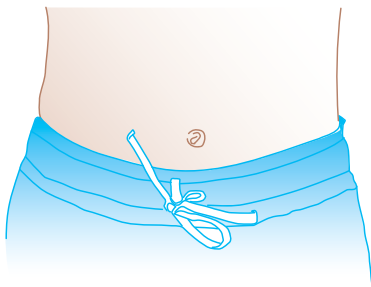
ÖGON

svenska **nu**

HAND

svenska **nu**

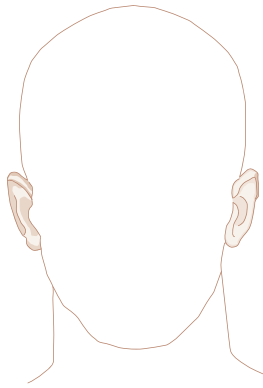
MAGE

svenska **nu**

FINGRAR

svenska **nu**

ÖRON

svenska **nu**

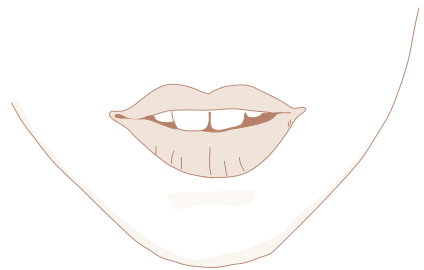
TÅR

svenska **nu**

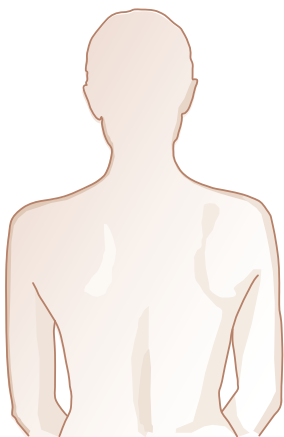
NÄSA

svenska **nu**

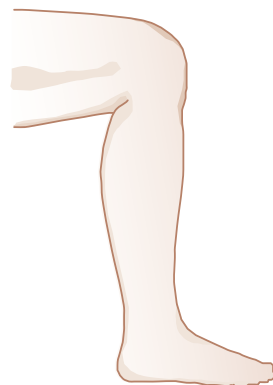
MUN

svenska **nu**

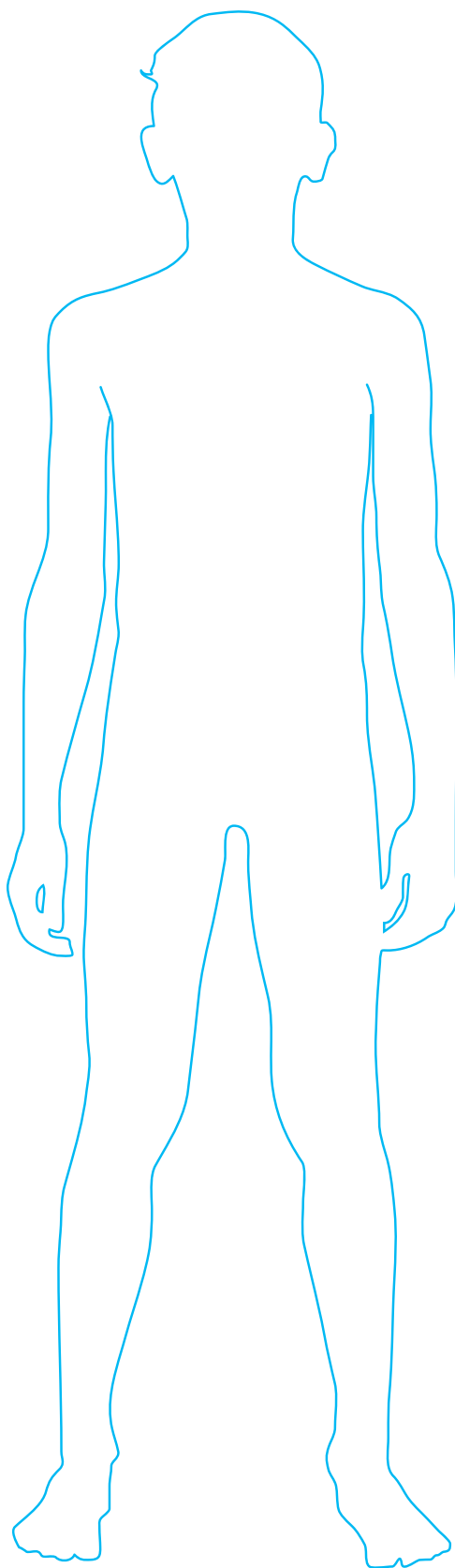

RYGG

svenska **nu**

KNÄ

Liten ordlista

keho
 kehonosa
 luuranko
 luu
 ihminen
 kasvot
 otsa
 leuka
 silmäripset
 kulmakarvat
 niska
 hiukset
 selkä
 napa
 vyötärö
 maha
 polvi
 kantapää
 takamus
 sormi
 varvas
 peukalo
 etusormi
 keskisormi
 nimetön
 pikkusormi

kurkottaa kättään
 venytellä
 pyöriä ympäri
 seisoa yhdellä jalalla
 kävellä varpaisillaan
 kontata
 hyppiä
 hiipiä

en kropp
 en kroppsdel
 ett skelett
 ett ben
 en människa
 ett ansikte
 en panna
 en haka, en käke
 ögonfransar
 ögonbryn
 en nacke
 håret
 en rygg
 en navel
 en midja
 en buk, mage
 ett knä
 en häl
 en rumpa, en bak
 ett finger
 en tå
 en tumme
 ett pekfinger
 ett långfinger
 ett ringfinger
 ett lillfinger

sträcka på armen
 strecha, töja
 snurra runt
 stå på ett ben
 gå på tå
 krypa
 hoppa
 smyga

8. FAMILJ

"Det här är min lillasyster", säger kaninen Kalle.
"Det här är min mormor", säger ekorren Ella.
På bilden ser du också Ellas lillebror och Kalles pappa."

Vinkkejä oppitunnin virittelyyn

- **Familjord på svenska**
Tutustukaa ruotsinkielisiin perhesanoihin ja pohtikaa yhtäläisyyksiä niiden ja suomenkielisten vastineiden välillä. Mitä sanoja esimerkiksi ruotsin kielessä on isovanhemmille? Entä suomen kielessä?
- **Vad finns det på bilden?** Mitä perhesanoja kuvasta löytyy? Etsitään kuvasta esim. oravan isoäiti, kanin isä jne. Mitä muita perhesanoja tunnette ruotsiksi? Löydätekö samankaltaisuuksia tai eroavaisuuksia suomenkielisten ja ruotsinkielisten sanojen välillä?
- **Ett släktträd**
Piirretään oma sukupuoli valmiin pohjan(*) avulla. Voitte kirjoittaa opettajan avustuksella perhesanat sukupuuhun.

Leikit ja aktiviteetit

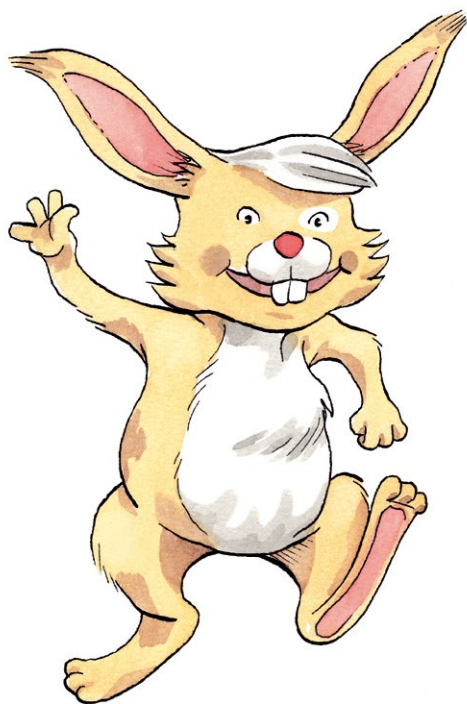
- **Vi leker tafatt!**
Leikitään hippaa perhesanoilla. Kiinni jäänyt jää seisomaan paikoilleen ja hänet voidaan pelastaa sanomalla jokin perhesana ruotsiksi.
- **Het potatis**
Opettaja sanoo jonkin perhesanan suomeksi ja heittää hernepussin oppilaalle. Oppilaan tehtävänä on sanoa kyseinen perhesana ruotsiksi mahdollisimman nopeasti. Sitten hän taas vuorostaan sanoo jonkin perhesanan suomeksi ja heittää pussin seuraavalle. Leikkiä voidaan hyödyntää myös muissa sanastoharjoituksissa.
- **Trasig telefon**
Leikkikää rikkiäistä puhelinta perhesanoilla.
- **Laululeikki Fader Abraham**
Leikkikää yhdessä laululeikkiä Fader Abraham. Leikin avulla voidaan harjoitella myös kehonosien nimiä.
- **Hedelmäsalaatti**
Leikkikää hedelmäsalaatti-tuolileikkiä perhesanoilla. Tuolit laitetaan ringin luokan keskelle niin, että tuolien selät ovat ringin keskustan suuntaisesti. Oppilaat jaetaan 3-4 ryhmään ja kukin joukkue edusta yhtä perhesanaa (opettaja päättää sanan). Tämän jälkeen oppilaat istuvat tuoleille. Opettaja sanoo aina yhden perhesanan kerrallaan, jolloin tämän ryhmän edustajien on vaihdettava paikkaa mahdollisimman nopeasti. Samalle paikalle ei saa istua. Kun opettaja huutaa ”släktträff!” on kaikkien oppilaiden vaihdettava paikkaa. Voidaan myös leikkiä kilpailuna, jolloin aina yksi tuoli otetaan pois ja hitain siirtyjä tippuu leikistä pois.

Lauluja

- Mors lilla olle
- Bää bää vita lamm
- Jag har en gammal faster
- Fader Abraham

Kopioitava materiaali

- Sukupuu

Liten ordlista

äiti
äitipuoli
isä
isäpuoli
lapsi
tyttö
tytär
poika
jonkun poika
sisar
bonussisar
veli
velipuoli
sisko
siskopuoli
pikkusisko
pikkuveli
äidinäiti
äidinisä
isänäiti
isänisä
täti
tätä
eno
setä
serkku
pikkuserkku
perhe
suku
sukulainen

en mamma, en mor
en styvmamma/-mor, en bonusmamma
en pappa, en far
en styvpappa/-far, en bonuspappa
ett barn
en flicka
en dotter
en pojke
en son
ett syskon
ett bonussyskon
en bror
en halvbror, bonusbror
en syster
en halvsyster, bonussyster
en lillasyster
en lillebror
en mormor
en morfar
en farmor
en farfar
en moster (äidin puolelta)
en faster (isän puolelta)
en morbror (äidin puolelta)
en farbror (isän puolelta)
en kusin
en syssling, en småkusin
en familj
en släkt
en släkting

Kuinka monta sisarusta sinulla on?
Minulla on ... sisarusta.
Minulla on yksi veli / sisko.
Minulla ei ole sisaruksia.
Olen ainoa lapsi.

Hur många syskon har du?
Jag har ... syskon.
Jag har en bror / en syster.
Jag har inga syskon.
Jag är det enda barnet.

9.VECKODAGAR

Här ser du vad kaninen Kalle och ekornen Ella har gjort under veckan. Vilken är din favoritdag?

måndag
tisdag
onsdag
torsdag
fredag
lördag
söndag.

Vinkkejä oppitunnin virittelyyn

- **Vad gör djuren under veckan?** Tutustutaan viikonpäivien nimiin ja mietitään mitä eläimet tekevät viikon aikana. Opettaja osoittaa kuvaa ja kysyy, mitä orava ja kani tekevät minäkin päivänä. Oppilaat voivat myös kertoa mitä he ovat tehneet viikon aikana.

Vad gör kaninen och ekorren på måndag? När spelar kaninen och ekorren fotboll? Vem har också cyklat? Vem av er har spelat fotboll?

måndag	cykla
tisdag	simma
onsdag	åka sparkcykel
torsdag	spela fotboll
fredag	hoppa rep
lördag	åka skateboard
söndag	bowla

- **Vilken är din favoritdag?**
Oppilaat voivat kertoa, mikä on heidän lempiviikonpäivänsä. Voidaan leikkiä myös niin, että oppilaiden tulee löytää luokasta toinen oppilas, jolla on sama lempipäivä. Oppilaat voivat liikkua luokassa ja sanoa pelkän viikonpäivän kohdatessaan toisen oppilaan. Lopuksi voidaan katsoa, mikä viikonpäivä sai eniten kannatusta.
- **Tutustukaa säätilojen ilmaisuun ruotsiksi**
Käykää esimerkiksi tunnin aluksi yhdessä piirissä läpi mikä viikonpäivä tänään on ja minkälainen sää on ulkona. Tukena voi käyttää oheismateriaalin kuvakortteja.
esim. *Vilken dag är det idag? Hur är vädret idag? Idag är det onsdag. Det regnar.*

Leikit ja aktiviteetit

- **Vi leker tafatt!**
Leikitään hippaa viikonpäivien nimillä. Kiinnijääneet voi vapauttaa sanomalla heille jonkin viikonpäivän ruotsiksi.
- **Vi spelar teater!**
Esitetään pantomiimia lukujärjestyksen kuvista. Oppilas esittää pantomiimia oravan ja kanin viikon tapahtumien ja tekemisien mukaan. Muut yrittävät arvata ruotsiksi mikä päivä on kyseessä.
- **Het potatis**
Opettaja sanoo jonkin viikonpäivän suomeksi ja heittää hernepussin oppilaalle. Oppilaan tehtävänä on sanoa kyseinen viikonpäivä ruotsiksi mahdollisimman nopeasti. Sitten hän

taas vuorostaan sanoo jonkin viikonpäivistä suomeksi ja heittää pussin seuraavalle. Voitte myös leikkiä niin, että opettaja aloittaa maanantaista ja hernepussin saaja sanoo aina seuraavan viikonpäivän. Leikkiä voidaan hyödyntää myös muissa sanastoharjoituksissa.

- **Viikonpäiväjumppa**

Keksikää yhdessä oppilaiden kanssa jokaiselle viikonpäivälle jokin jumppaliike. Luetelkaa sitten kaikki viikonpäivät ja tehkää kunkin viikonpäivän liike. Voitte nopeuttaa tempoa ja katsoa, kuinka moni pysyy mukana. Oppilaat voivat myös keksiä oman jumpan ja opettaa sen parille.

- **Lukujärjestys**

Tehkää oppilaiden kanssa omat lukujärjestykset ruotsiksi. Oppilaat voivat merkitä tunnit rastein lukujärjestykseen tai kirjoittaa oppiaineiden nimet ruotsiksi.

gymnastik
livsåskådning

religion
modersmål

matematik
svenska

musik
bildkonst

Lauluja

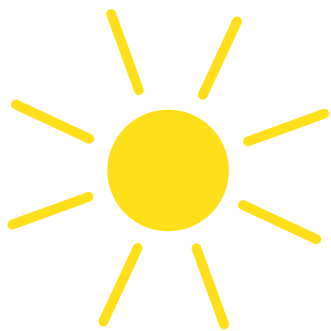
- Viikonpäivälaulu
- Mamma mu: Veckovisan
- Januari börjar året (Månadsvisan)
- Titta ut, titta ut en minut

Kopioitava materiaali

- Lukujärjestys ruotsiksi

svenska **nu**

SOLEN SKINER

svenska **nu**

DET REGNAR

svenska **nu**

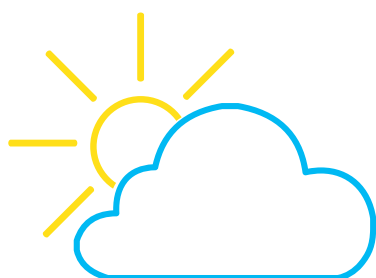
DET SNÖAR

svenska **nu**

DET ÄR MULET

svenska **nu**

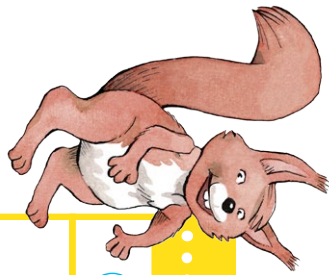

DET ÄR HALVKLART

svenska **nu**

DET BLÅSER

SKOLSCHEMA					
	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG

Liten ordlista

päivä	en dag	lukujärjestys	ett schema
viikko	en vecka	oppitunti	en lektion
kuukausi	en månad	välitunti	en rast
ensi viikko/viikolla	nästa vecka	äidinkieli	modersmål
kerran viikossa	en gång i veckan	liikunta	gymnastik
tänään	idag	musiikki	musik
huomenna	imorgon	matematiikka	matematik
eilen	igår	kuvaamataito	bildkonst
toissa päivänä	i förrgår	ympäristötieto	omgivningslära
ylihuomenna	i övermorgon	elämäkatsomus-	livsåskådning
ensi maanantaina	på måndag	tieto	
viime maanantaina	i måndags	uskonto	religion
maanantaisin	på måndagarna		
talvi	vinter		
kevät	vår		
kesä	sommar		
syksy	höst		
tammikuu	januari		
helmikuu	februari		
maaliskuu	mars		
huhtikuu	april		
toukokuu	maj		
kesäkuu	juni		
heinäkuu	juli		
elokuu	augusti		
syyskuu	september		
lokakuu	oktober		
marraskuu	november		
joulukuu	december		

10. JUL

Nu är det jul! Kaninen Kalle och ekorren Ella dansar runt granen och sjunger:

Morsgrisar är vi allihopa,
allihopa, allihopa.

Morsgrisar är vi allihopa,
allihopa, jag med.

Jag med och du med.

Jag med och du med.

God jul allihopa!

Vinkkejä oppitunnin virittelyyn

- **Vad finns det på bilden?** Mitä jouluista löydät kuvasta? Etsitään kuvasta joulukuusi, lahjapaketti ja muita jouluaiheisia asioita. Oppilaat voivat vuorollaan osoittaa kuvasta, esim. älytaulun avulla.

esim. *Var är julgranen? Finns det en tomte på bilden? Finns det presenter på bilden, var?*

Opettaja auttaa tarvittaessa ja suomentaa tai esimerkiksi piirtää taululle etsittävän esineen tai asian.

- **Julen hemma hos dig**

Mitkä asiat kuuluvat jouluun? Miltä näyttää ruotsalainen joulu ja jouluperinteet? Tutustukaa yhtäläisyyksiin ja eroavaisuuksiin suomalaisen ja ruotsalaisen joulun välillä. Voitte tarkastella esimerkiksi ruokakulttuuria, koristeita tai traditioita. Kuunnelkaa esimerkiksi sekä suomalaisten että ruotsalaisten jouluperinteisiin kuuluvia joululauluja (Mors grisar, Hej tomtegubbar, Bjällerklång).

Leikit ja aktiviteetit

- **Julpynt**

Väritetään erilaisia jouluaiheisia värityskuvia(*). Kuvat voidaan leikata muotoon, laminoida ja ripustaa narulla kuuseen. Kuvat voi myös liimata joulukorttiin. Ennen värittämistä voidaan kerrata värisanat ja miettiä, minkä väriseksi mitkäkin kuvat voidaan värittää. Apuna voidaan käyttää värikortteja(*) jotka löytyvät kappaleesta 4.

- **Julpyssel: julhjärta(*)**

Tehdään joulusydän ohjeiden mukaan. Valmis sydän voidaan ripustaa kuuseen.

- **Laululeikit**

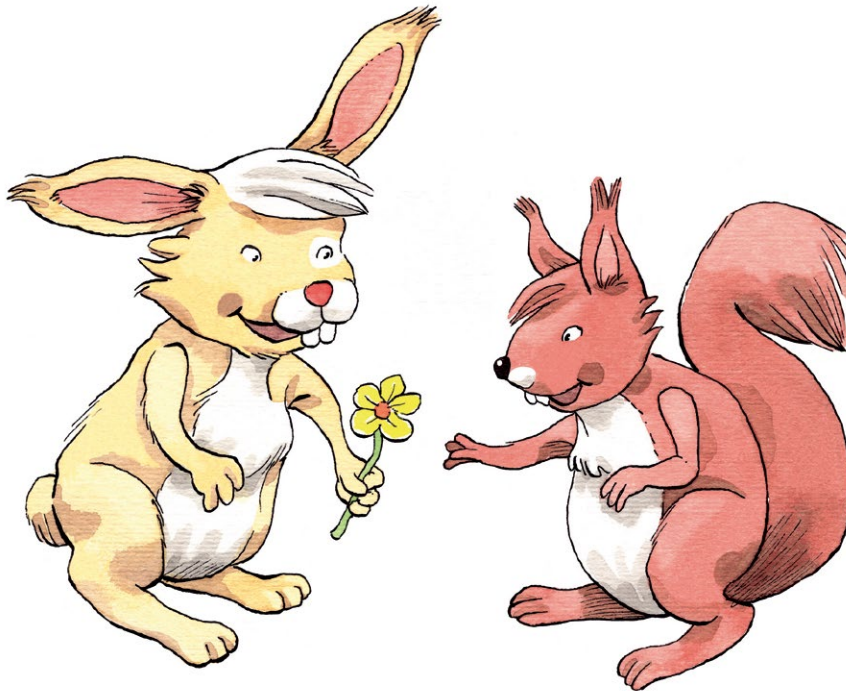
Leikkikää perinteisiä ruotsalaista laululeikkejä: *Räven raskar över isen* (suom. Kettu juoksi yli järven), *Prästens lilla kråka* (suom. Tonttu lähti matkaan), *I ett hus vid skogens slut* (suom. Kas metsämökin ikkunassa)

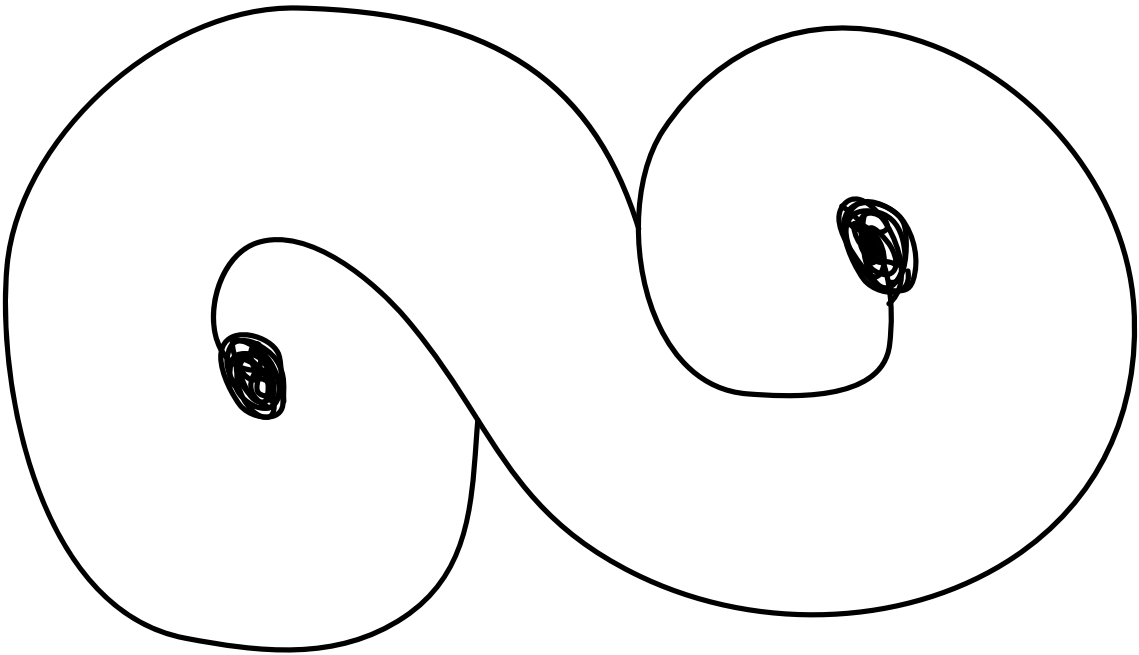
Lauluja

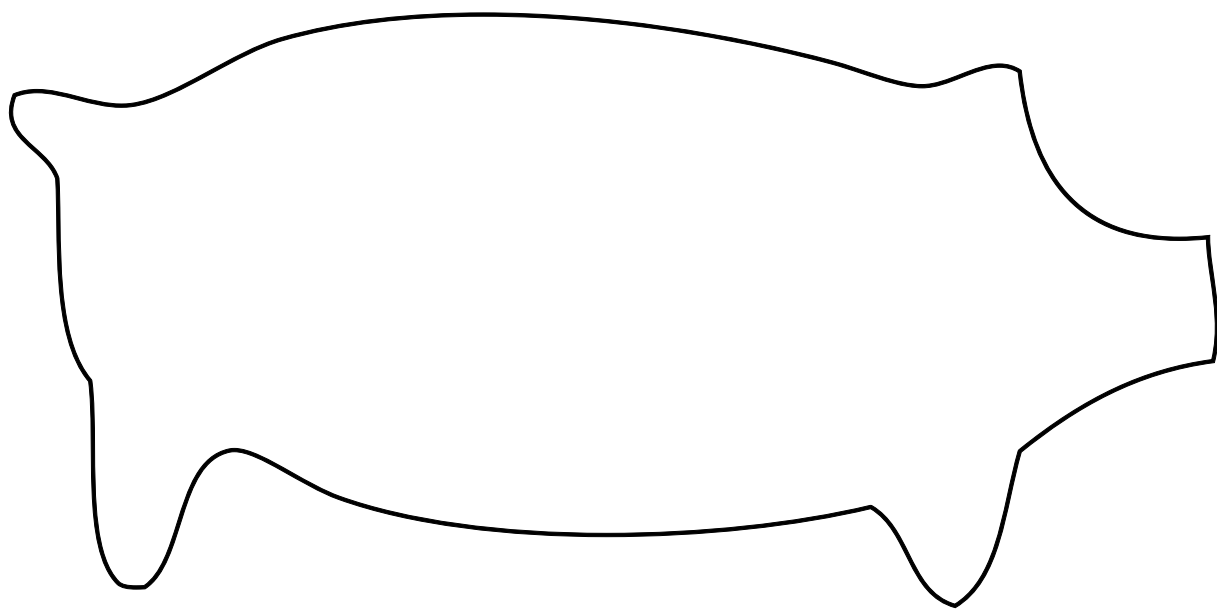
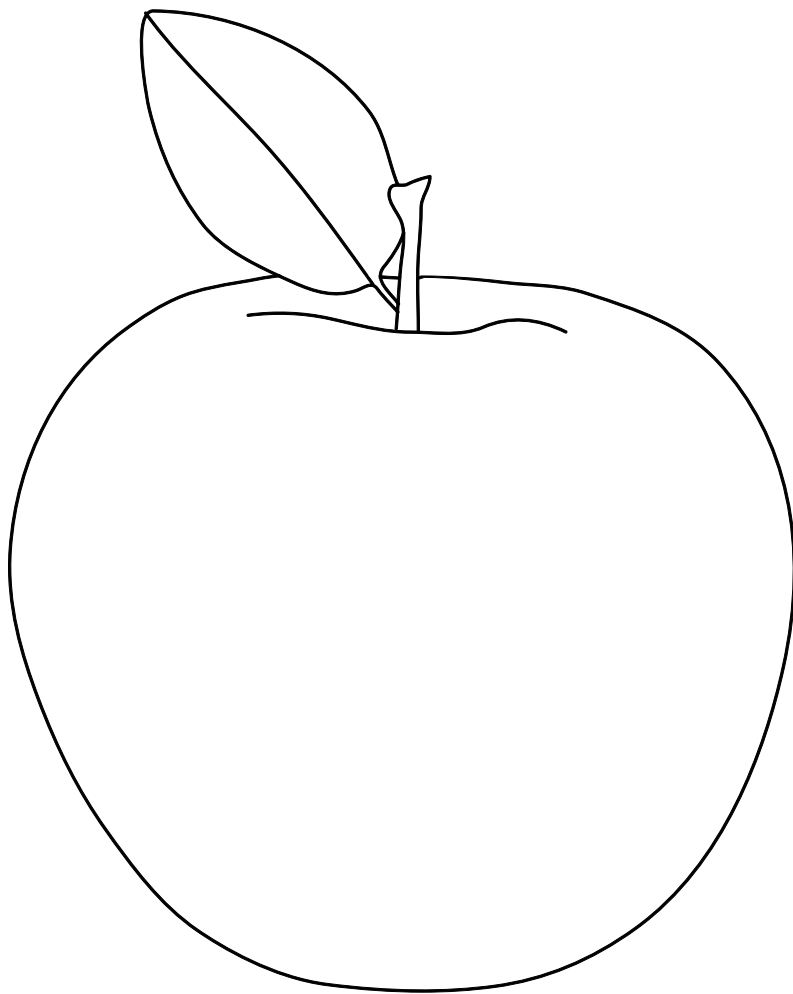
- Mors grisar
- Räven raskar över isen
- Hej tomtegubbar
- Sankta Lucia
- Midnatt råder – tomtarnas julnatt
- Bjällerklång
- Prästens lilla kråka

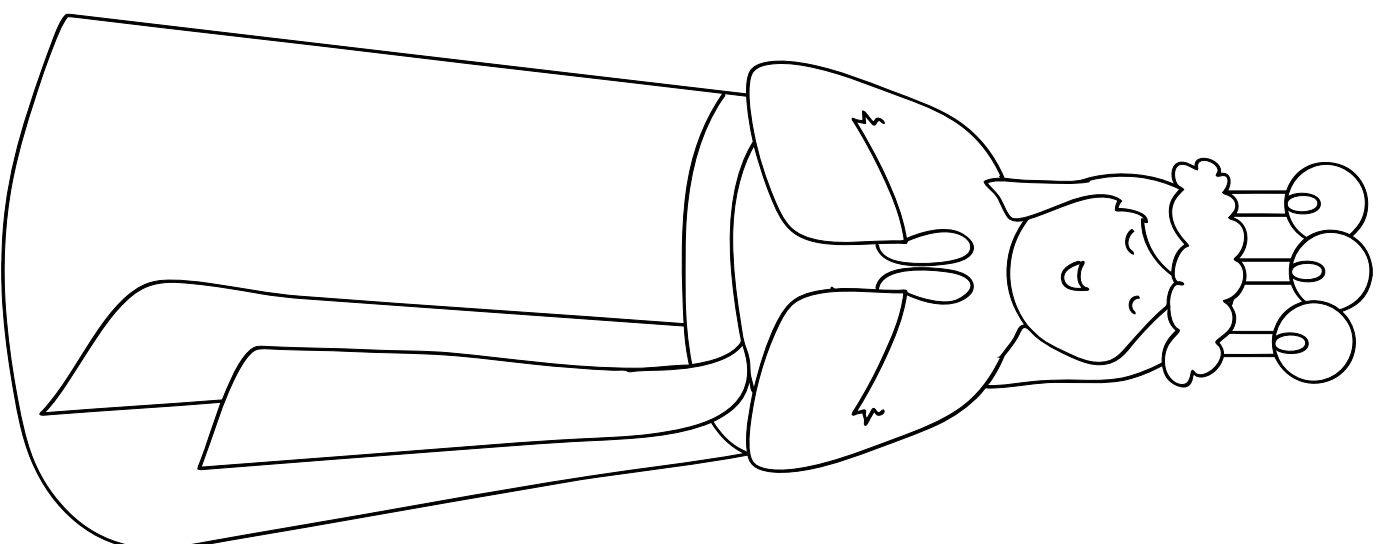
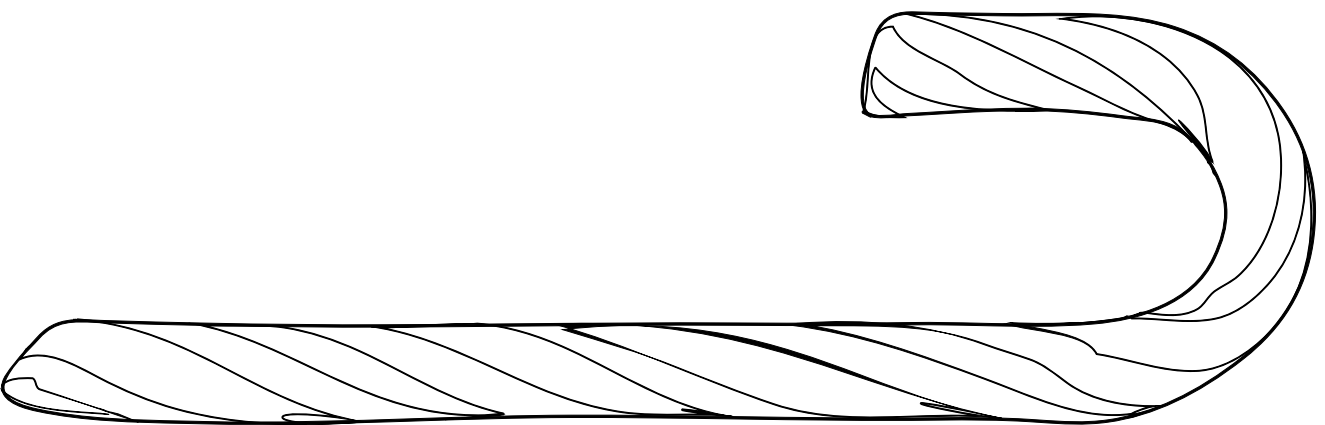
Kopioitava materiaali

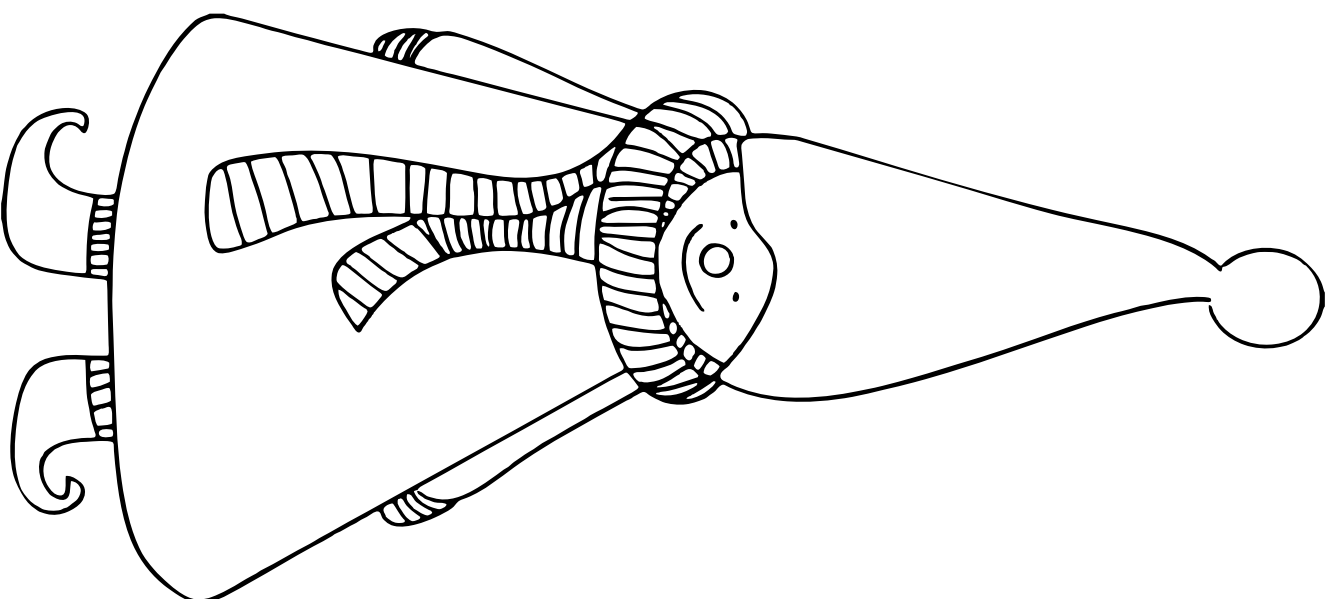
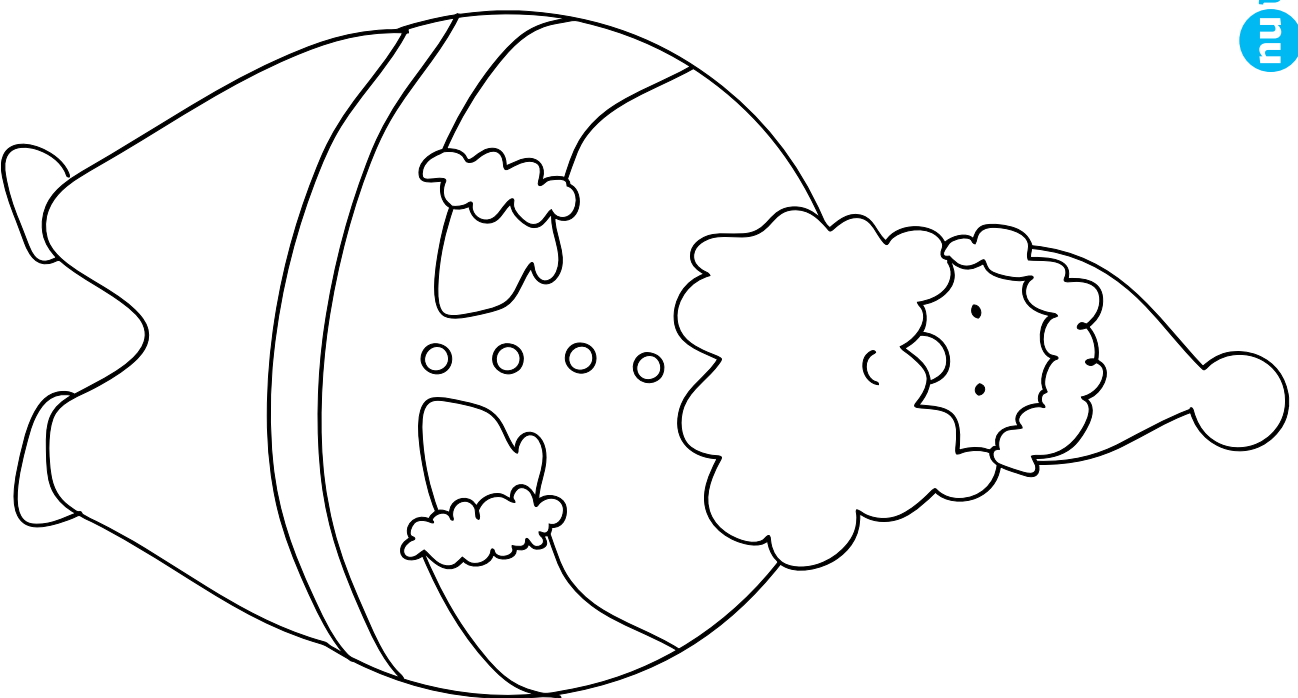
- Väritettäviä jouluaiheisia kuvia
- Jouluskartelu: joulusydän

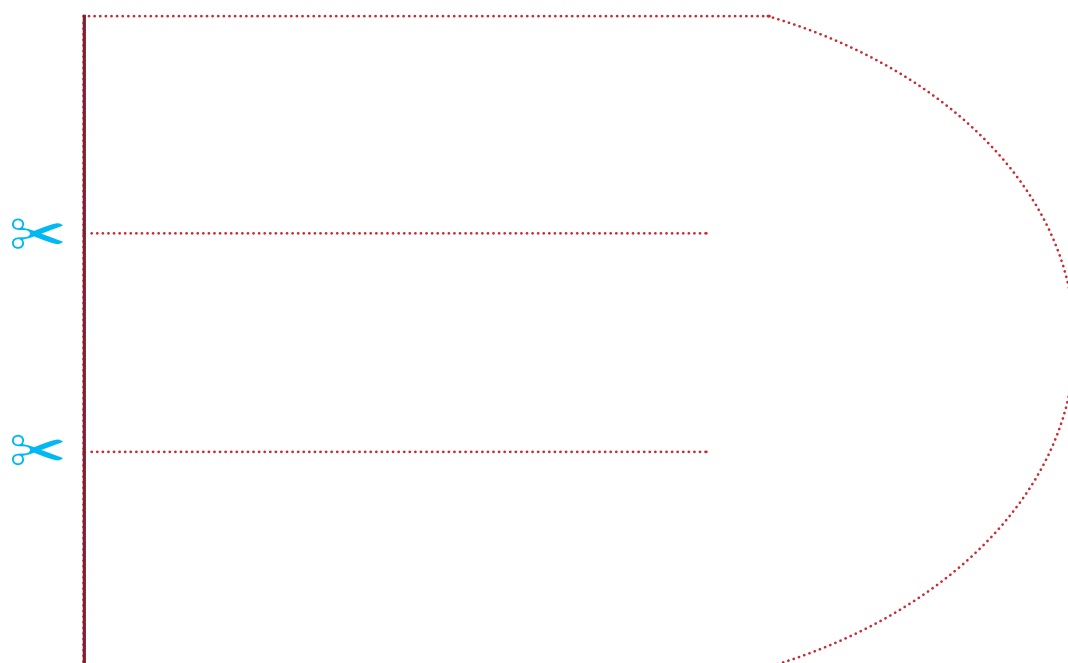
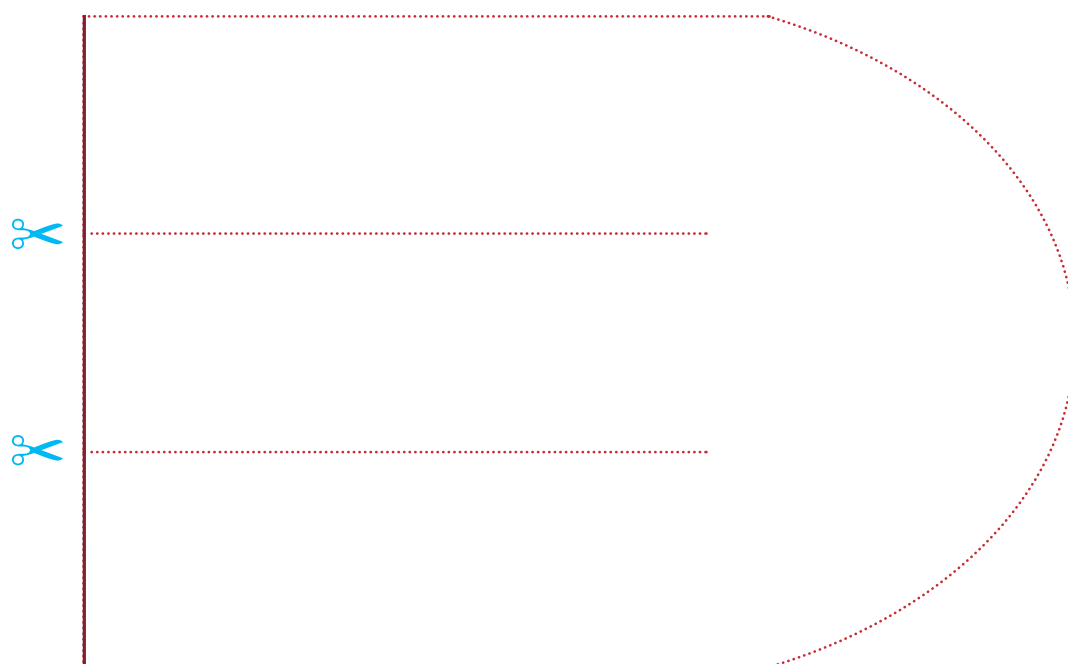

1. Ta två papper i olika färger. Använd bilderna ovan som modell och klipp enligt mönstret. Obs! Pappren ska vara vikta vid det mörka sträcket.
2. Klipp remsor i pappren enligt modellen.
3. Fläta ihop remsorna så att du flätar varannan remsa i och varannan utanför pappret.

Liten ordlista

jouluaatto
 joulukalenteri
 joululahja
 joulupukki
 joulutonttu
 joulukuusi
 joulukoristeet
 joulupuuro
 jouluperinne
 adventti
 kynttilä
 tähti
 lumiukko
 poro
 reki
 pipari
 piparkakkutalo
 leipoa pipareita
 syödä jouluruokaa

Hyvää joulua!
 Hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta!
 Hyvää joululomaa!
 Hyvää lomaa!

julafton
 en julkalender
 en julklapp
 en julgubbe, en jultomte
 en jultomte
 en julgran
 julpynt
 julgröt
 en jultradition
 advent
 ett ljus
 en stjärna
 en snögubbe
 en ren
 en släde
 en pepparkaka
 ett pepparkakshus
 baka pepparkakor
 äta julmat

God jul!
 God jul och gott nytt år!
 Ha ett bra jullov!
 Ha en trevlig semester!

Tutustu myös muihin Svenska nu:n oppimateriaaleihin osoitteessa

plugga **nu**.fi

***våga
uppleva
svenska***

nu